

GEREG. SUB. No. 32.

K,
V
2,

Aan

Ter Herinnering

AAN DE

AFGELEGDE GELOOFSBELIJDENIS.

RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

2721 954 6

LEVENS-BREVIER.

WOORDEN UIT DEN BIJBEL,

VERZAMELD DOOR

DR. S. D. VAN VEEN,

Predikant te Groningen

106 G 36

106 G 36

TE GRONINGEN BIJ J. B.

BIBLIOTHEEK
NED. HERV. KERK

TYP. H. C. A. THIEME — NIJMEGEN.

Almacht.

Ik ben God de Almachtige! Wandel voor mijn aangezicht, en zijt oprecht! (Gen. 17 : 1.)

Ik weet, dat Gij alles vermoogt, en dat geene van uwe gedachten kan afgesneden worden. (Job 42 : 2.)

Al wat den HEERE behaagt, doet Hij, in de hemelen en op de aarde, in de zeeën en alle afgronden. (Ps. 135 : 6.)

Geen ding zal bij God onmogelijk zijn. (Luc. 1 : 37.)

Alwetendheid.

HEER! Gij doorgrondt en kent mij. Gij weet mijn zitten en mijn opstaan; Gij verstaat van verre mijne gedachten. Gij omringt mijn gaan

en mijn liggen; en Gij zijt al mijne wegen gewend. Als er *nog* geen woord op mijne tong is, zie, HEER! Gij weet het alles. (Ps. 139: 1—4.)

Er is geen schepsel onzichtbaar voor Hem: maar alle dingen zijn naakt en geopend voor de oogen desgenen, met welken wij te doen hebben. (Hebr. 4 : 13.)

Arbeid.

Zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen. (Exod. 20 : 9.)

Alles, wat uwe hand vindt om te doen, doe *dat* met uwe macht: want er is geen werk, noch verzinning, noch wetenschap, noch wijsheid in het graf, daar gij heengaat. (Pred. 9 : 10.)

Wij vermanen u, broeders! dat gij meer overvloedig wordt. En dat gij u benaastigt stil te zijn, en uwe eigene dingen te doen, en te werken met uwe eigene handen, gelijk wij u bevolen hebben. Opdat gij eerlijk

wandelt bij degenen, die buiten zijn, en geen ding van noode hebt. (1 Thess. 4 : 10 - 12.)

Wij hebben geen brood bij iemand gegeten voor niet, maar in arbeid en moeite, nacht en dag werkende, opdat wij niet iemand van u zouden lastig zijn. Want ook toen wij bij u waren, hebben wij u dit bevolen, dat, zoo iemand niet wil werken, hij ook niet ete. (2 Thess. 3 : 8, 10.)

Die met eene bedriegelijke hand werkt, wordt arm; maar de hand der vlijtigen maakt rijk. (Spr. 10 : 4.)

Avondmaal.

Als zij aten, nam Jezus het brood, en gezegend hebbende, brak hij het, en gaf het den discipelen, en zeide: neemt, eet, dat is mijn lichaam. En hij nam den drinkbeker, en gedankt hebbende, gaf hun *dien*, zeggende: drinkt allen daaruit. Want dat is mijn bloed, het *bloed* des Nieuwen Testaments, hetwelk voor velen vergoten wordt.

tot vergeving der zonden. (Matth. 26: 26—28.)

Zoo dikwijls, als gij dit brood zult eten, en dezen drinkbeker zult drinken, zoo verkondigt den dood des Heeren, totdat hij komt. Zoo dan, wie onwaardiglijk dit brood eet, of den drinkbeker des Heeren drinkt, die zal schuldig zijn aan het lichaam en bloed des Heeren. Maar de mensch beproeve zich zelve, en ete alzoo van het brood, en drinke van den drinkbeker. Want die onwaardiglijk eet en drinkt, die eet en drinkt zich zelve een oordeel, niet onderscheidende het lichaam des Heeren. (1 Cor. 11: 26—29.)

Barmhartigheid.

Barmhartig en genadig is de HEER, lankmoedig en groot van goedertierenheid. (Ps. 103: 8.)

Zalig *zijn* de barmhartigen; want hun zal barmhartigheid geschieden. (Matth. 5: 7.)

Een onbarmhartig oordeel *zal gaan* over dengenen, die geene barmhartigheid gedaan

heeft: en de barmhartigheid roemt tegen het oordeel. (Jac. 2 : 13.)

Gaat heen en leert, wat het zij: Ik wil barmhartigheid, en niet offerande: want ik ben niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekeering. (Matth. 9 : 13.)

Die barmhartigheid doet, (doe het) in blijmoedigheid. (Rom. 12 : 8.)

Bedrog.

Wiens haat door bedrog bedekt is, diens boosheid zal in de gemeente geopenbaard worden. (Spr. 26 : 26.)

Bedrog is in het hart dergenen, die kwaad smeden; maar degenen, die vrede raden, hebben blijdschap. (Spr. 12 : 20.)

Zoo legt dan af alle kwaadheid, en alle bedrog, en geveinsdheid en nijdigheid, en alle achterklappingen. (1 Petr. 2 : 1.)

Bewaar uwe tong van het kwaad, en uwe lippen van bedrog te spreken. (Ps. 34 : 14.)

Welgelukzalig is de mensch, dien de HEER de ongerechtigheid niet toerekent, en in wiens geest geen bedrog is. (Ps. 32 : 2.)

Begeerlijkheid.

Gij zult niet begeeren uws naasten huis; gij zult niet begeeren uws naasten vrouw, noch zijnen dienstknecht, noch zijne dienstmaagd, noch zijnen os, noch zijnen ezel, noch iets, dat uws naasten is. (Exod. 20 : 17.)

De begeerlijkheid ontvangen hebbende baart zonde; en de zonde voleindigd zijnde baart den dood. (Jac. 1 : 15.)

Wandelt door den Geest, en volbrengt de begeerlijkheid des vleesches niet. (Gal. 5 : 16.)

Vlied de begeerlijkheden der jonkheid; en jaag na rechtvaardigheid, geloof, liefde, vrede, met degenen, die den Heer aanroepen uit een rein hart. (2 Tim. 2 : 22.)

Die van Christus zijn, hebben het vleesch gekruist met de bewegingen en begeerlijkheden. (Gal. 5 : 24.)

Al wat in de wereld is, *namelijk* de begeer-

lijkheid des vleesch, en de begeerlijkheid der oogen, en de grootschheid des levens, is niet uit den Vader, maar is uit de wereld. En de wereld gaat voorbij, en hare begeerlijkheid; maar die den wil van God doet, blijft in der eeuwigheid. (1 Joh. 2:16, 17.)

Bekeering.

Voorwaar, voorwaar zeg ik u: tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien. (Joh. 3:3.)

Zoo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zoo Ik lust heb in den dood des goddeloozen! maar daarin *heb Ik lust*, dat de goddelooze zich bekeere van zijnen weg en leve. Bekeert u, bekeert u van uwe booze wegen, want waarom zoudt gij sterven, o huis Israëls? (Ezech. 33:11.)

Nu dan ook, spreekt de HEER, bekeert u tot Mij met uw gansche hart, en dat met vasten en met geweën, en met rouwklage. En scheurt uw hart en niet uwe kleederen,

en bekeert u tot den HEER, uwen God: want Hij is genadig en barmhartig, lankmoedig en groot van goedertierenheid, en berouw hebbende over het kwade. (Joël 2:12, 13.)

De goddelooze verlate zijnen weg, en de ongerechte man zijne gedachten; en hij bekeere zich tot den HEER, zoo zal Hij zich zijner ontfermen, en tot onzen God, want Hij vergeeft menigvuldiglijk. (Jes. 55:7.)

Ik zeg ulieden, dat er blijdschap zal zijn in den hemel over éénen zondaar, die zich bekeert, *meer* dan over negen en negentig rechtvaardigen, die de bekeering niet van noode hebben. (Luc. 15:7.)

Brengt dan vruchten voort der bekeering waardig. (Luc. 3:8.)

De Heer vertraagt de belofte niet, (gelijk eenigen *dat* traagheid achten) maar is lankmoedig over ons, niet willende, dat eenigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekeering komen. (2 Petr. 3:9.)

Belijdenis.

Er is geschreven: Ik leef, zegt de Heer; voor Mij zal alle knie zich buigen, en alle tong zal God belijden. (Rom. 14 : 11.)

Zoo wie beleden zal hebben, dat Jezus de Zoon van God is, God blijft in hem, en hij in God. (1 Joh. 4 : 15.)

Een iegelijk, die mij belijden zal voor de menschen, dien zal ik ook belijden voor mijnen Vader, die in de hemelen *is*. Maar zoo wie mij verloochend zal hebben voor de menschen, dien zal ik ook verloochenen voor mijnen Vader, die in de hemelen *is*. (Matth. 10 : 32, 33.)

Met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid, en met den mond belijdt men ter zaligheid. (Rom. 10 : 10.)

Strijd den goeden strijd des geloofs, grijp naar het eeuwige leven, tot hetwelk gij ook geroepen zijt, en de goede belijdenis beleden hebt voor vele getuigen. (1 Tim. 6 : 12.)

Benaauwdheid.

Geef Gij ons hulp uit de benauwdheid: want des menschen heil is ijdelheid. (Ps. 108 : 13.)

Roept Mij aan in den dag der benauwdheid; ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eeren. (Ps. 50 : 15.)

Mijne genade is u genoeg: want mijne kracht wordt in zwakheid volbracht. Zoo zal ik dan veel liever roemen in mijne zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone. Daarom heb ik een welbehagen in zwakheden, in smaadheden, in nooden, in vervolgingen, in benauwdheden, om Christus' wil: want als ik zwak ben, dan ben ik machtig. (2 Cor. 12 : 9, 10.)

Ik zal mij verheugen en verblijden in uwe goedertierenheid, omdat Gij mijne ellende hebt aangezien, *en* mijne ziel in benauwdheden gekend. (Ps. 31 : 8.)

Berouw.

Wasch mij wel van mijne ongerechtigheid, en reinig mij van mijne zonde. Want ik ken mijne overtredingen, en mijne zonde is steeds voor mij. (Ps. 51 : 4, 5.)

De tollenaar, van verre staande, wilde ook zelfs de oogen niet opheffen naar den hemel, maar sloeg op zijne borst, zeggende: o God! zijt mij zondaar genadig! (Luc. 18 : 13.)

De droefheid naar God werkt een onberouwelijke bekeering tot zaligheid; maar de droefheid der wereld werkt den dood. (2 Cor. 7 : 10)

Berusting.

Immers is mijne ziel stil tot God; van Hem is mijn heil. (Ps. 62 : 2.)

De HEER heeft gegeven, en de HEER heeft genomen; de naam des HEEREN zij geloofd! (Job 1 : 21.)

Zouden wij het goede van God ontvangen,

en het kwade niet ontvangen? (Job 2 : 10.)

Uw wil geschiede, gelijk in den hemel,
alzo ook op de aarde. (Matth. 6 : 10.)

Bezorgdheid.

Weest in geen ding bezorgd ; maar laat uwe begeerten in alles, door bidden en smee-ken, met dankzegging bekend worden bij God. (Fil. 4 : 6.)

Zijt dan niet bezorgd tegen den morgen ; want de morgen zal voor het zijne zorgen : *elke* dag heeft genoeg aan zijn zelfs kwaad. (Matth. 6 : 34.)

Doch wanneer zij u overleveren, zoo zult gij niet bezorgd zijn, hoe of wat gij spreken zult : want het zal u in dezelve ure gegeven worden, wat gij spreken zult. Want gij zijt *het* niet, die spreekt, maar *het is* de Geest uws Vaders, die in u spreekt. (Matth. 10 : 19, 20.)

Dankbaarheid.

Weest dankbaar! (Col. 3 : 15.)

Dankt *God* in alles: want dit is de wil van God in Christus Jezus over u. (1 Thess. 5 : 18.)

Dankende te allen tijd over alle dingen God en den Vader, in den naam van onzen Heer Jezus Christus. (Efez. 5 : 20.)

Paulus dankte God en greep moed. (Hand. 28 : 15.)

Dienen.

Dient den Heere met blijdschap. (Ps. 100 : 2.)

Dient elkander door de liefde. (Gal. 5 : 13.)

Indien iemand dient, die diene als uit kracht, die God verleent, opdat God in alles geprezen worde. (1 Petr. 4 : 11.)

Zoo wie onder u zal willen groot worden, *die* zij uw dienaar. En zoo wie onder u zal willen de eerste zijn, *die* zij uw dienstknecht. (Matth. 20 : 26, 27.)

Want ook de Zoon des menschen is niet

gekomen, om gediend te worden, maar om te dienen, en zijne ziel te geven *tot* een rantsoen voor velen. (Marc. 10 : 45.)

Gij dienstknechten! zijt in alles gehoorzaam *uwen* heeren naar het vleesch, niet met oogendiensten als menschenbehagers, maar met eenvoudigheid des harten, vreezezende God. (Col. 3 : 22.)

Dood.

Het is den menschen gezet eenmaal te sterven, en daarna het oordeel. (Hebr. 9 : 27.)

Er is maar als eene schrede tusschen mij en tusschen den dood. (1 Sam. 20 : 3.)

Geef bevel aan uw huis, want gij zult sterven en niet leven. (Jes. 38 : 1.)

Bij den HEERE, den Heere, zijn uitkomsten tegen den dood. (Ps. 68 : 21.)

Jezus Christus heeft den dood te niet gedaan, en het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht door het Evangelie. (2 Tim. 1 : 10.)

Het leven is mij Christus, en het sterven is *mij* gewin. (Fil. 1 : 21.)

De laatste vijand, die te niet gedaan wordt, is de dood. (1 Cor. 15 : 26.)

Ik hoorde eene stem uit den hemel, die tot mij zeide : schrijf, zalig zijn de dooden, die in den Heer sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hunnen arbeid ; en hunne werken volgen met hen. (Openb. 14 : 13.)

Doop.

Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve doopende in den naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes ; leerende hen onderhouden alles, wat ik u geboden heb. (Matth. 28 : 19.)

Weet gij niet, dat zooveel als wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wij in zijnen dood gedoopt zijn ? Wij zijn dan met hem begraven, door den doop in den dood, opdat, gelijkwerwijs Christus uit de dooden opgewekt is

en het kwade niet ontvangen? (Job 2 : 10.)

Uw wil geschiede, gelijk in den hemel,
alzo ook op de aarde. (Matth. 6 : 10.)

Bezorgdheid.

Weest in geen ding bezorgd ; maar laat uwe begeerten in alles, door bidden en smee-ken, met dankzegging bekend worden bij God. (Fil. 4 : 6.)

Zijt dan niet bezorgd tegen den morgen ; want de morgen zal voor het zijne zorgen : *elke* dag heeft genoeg aan zijn zelfs kwaad. (Matth. 6 : 34.)

Doch wanneer zij u overleveren, zoo zult gij niet bezorgd zijn, hoe of wat gij spreken zult : want het zal u in dezelve ure gegeven worden, wat gij spreken zult. Want gij zijt *het* niet, die spreekt, maar *het is* de Geest uws Vaders, die in u spreekt. (Matth. 10 : 19, 20.)

Dankbaarheid.

Weest dankbaar! (Col. 3 : 15.)

Dankt *God* in alles: want dit is de wil van God in Christus Jezus over u. (1 Thess. 5 : 18.)

Dankende te allen tijd over alle dingen God en den Vader, in den naam van onzen Heer Jezus Christus. (Efez. 5 : 20.)

Paulus dankte God en greep moed. (Hand. 28 : 15.)

Dienen.

Dient den Heere met blijdschap. (Ps. 100 : 2.)

Dient elkander door de liefde. (Gal. 5 : 13.)

Indien iemand dient, die diene als uit kracht, die God verleent, opdat God in alles geprezen worde. (1 Petr. 4 : 11.)

Zoo wie onder u zal willen groot worden, *die* zij uw dienaar. En zoo wie onder u zal willen de eerste zijn, die zij uw dienstknecht. (Matth. 20 : 26, 27.)

Want ook de Zoon des menschen is niet

gekomen, om gediend te worden, maar om te dienen, en zijne ziel te geven *tot* een rantsoen voor velen. (Marc. 10 : 45.)

Gij dienstknechten! zijt in alles gehoorzaam *uwen* heeren naar het vleesch, niet met oogendiensten als menschenbelagers, maar met eenvoudigheid des harten, vreezende God. (Col. 3 : 22.)

Dood.

Het is den menschen gezet eenmaal te sterven, en daarna het oordeel. (Hebr. 9 : 27.)

Er is maar als eene schrede tusschen mij en tusschen den dood. (1 Sam. 20 : 3.)

Geef bevel aan uw huis, want gij zult sterven en niet leven. (Jes. 38 : 1.)

Bij den HEERE, den Heere, zijn uitkomsten tegen den dood. (Ps. 68 : 21.)

Jezus Christus heeft den dood te niet gedaan, en het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht door het Evangelie. (2 Tim. 1 : 10.)

Het leven is mij Christus, en het sterven is *mij* gewin. (Fil. 1 : 21.)

De laatste vijand, die te niet gedaan wordt, is de dood. (1 Cor. 15 : 26.)

Ik hoorde eene stem uit den hemel, die tot mij zeide : schrijf, zalig zijn de dooden, die in den Heer sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hunnen arbeid ; en hunne werken volgen met hen. (Openb. 14 : 13.)

Doop.

Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve doopende in den naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes ; leerende hen onderhouden alles, wat ik u geboden heb. (Matth. 28 : 19.)

Weet gij niet, dat zooveel als wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wij in zijnen dood gedoopt zijn ? Wij zijn dan met hem begraven, door den doop in den dood, opdat, gelijkerwijs Christus uit de dooden opgewekt is

tot de heerlijkheid des Vaders, alzoo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden. (Rom. 6 : 3, 4.)

Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden. (Marc. 16:16.)

Eeuwigheid.

Eer de bergen geboren waren, en Gij de aarde en de wereld voortgebracht hadt, ja van eeuwigheid tot eeuwigheid, zijt Gij God. (Ps. 90 : 2.)

Ik ben dat levende brood, dat uit den hemel nedergedaald is; zoo iemand van dit brood eet, die zal in der eeuwigheid leven. (Joh. 6 : 51.)

- Onze lichte verdrukking, die zeer haast voorbijgaat, werkt ons een gansch zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid. Dewijl wij niet aanmerken de dingen, die men ziet, maar de dingen, die men niet ziet: want de dingen, die men ziet, zijn tijdelijk,

maar de dingen, die men niet ziet, zijn eeuwig.
(2 Cor. 4 : 17, 18.)

Wij weten, dat, zoo ons aardische huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, *maar* eeuwig, in de hemelen. (2 Cor. 5 : 1.)

Ergernis.

Indien uw rechteroog u ergert, trek het uit, en werp het van u: want het is u nut, dat één uwer leden verga, en niet uw geheele lichaam in de hel geworpen worde. En indien uwe rechterhand u ergert, houw ze af, en werp ze van u: want het is u nut, dat één uwer leden verga, en niet uw geheele lichaam in de hel geworpen worde. (Matth. 5 : 29, 30.)

Wee der wereld van de ergernissen! want het is noodzakelijk, dat de ergernissen komen; doch wee dien mensch, door welken de ergernis komt! (Matth. 18 : 7.)

Laat ons dan elkander niet meer oordeelen;

maar oordeelt dit liever, namelijk, dat gij den broeder geen en aanstoot of ergernis geeft. (Rom. 14 : 13.)

Het is goed geen vleesch te eten, noch wijn te drinken, noch *iets*, waaraan uw broeder zich stoot, of geërgerd wordt, of *waarin* hij zwak is. (Rom. 14 : 21.)

Die zijnen broeder liefheeft, blijft in het licht, en geene ergernis is in hem. (1 Joh. 2 : 10.)

Ik bid u, broeders! neemt acht op degenen, die tweedracht en ergernissen aanrichten tegen de leer, die gij *van ons* geleerd hebt; en wijkt af van dezelve. (Rom. 16 : 17.)

Evangelie.

Gaat heen in de geheele wereld, predikt het Evangelie aan alle creaturen. (Marc. 16 : 15.)

Ik schaam mij des Evangelies van Christus niet: want het is eene kracht Gods tot zaligheid een' iegelijk, die gelooft, eerst den Jood, en *ook* den Griek. (Rom. 1 : 16.)

Doch al ware het ook, dat wij, of een Engel

uit den hemel u een Evangelie verkondigde, buiten hetgeen wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt. (Gal. 1 : 8.)

Wandelt waardiglijk het Evangelie van Christus. (Fil. 1 : 27.)

Gebed.

Bidt zonder ophouden. (1 Thess. 5 : 17.)

Bidt, en u zal gegeven worden; zoekt, en gij zult vinden; klopt, en u zal opengedaan worden. (Matth. 7 : 7.)

De ure komt, en is nu, wanneer de ware aanbidders den Vader aanbidden zullen in geest en waarheid: want de Vader zoekt ook dezulken, die Hem *alzo* aanbidden. God is een geest, en die Hem aanbidden, moeten *Hem* aanbidden in geest en waarheid. (Joh. 4 : 23, 24.)

Gij, wanneer gij bidt, ga in uwe binnenkamer, en uwe deur gesloten hebbende, bidt uwen Vader, die in het verborgen is; en uw Vader, die in het verborgen ziet, zal het u

in het openbaar vergelden. En als gij bidt, zoo gebruikt geen ijdel verhaal van woorden, gelijk de Heidenen: want zij meenen, dat zij door hunne veelheid van woorden zullen verhoord worden. Wordt dan hun niet gelijk; want uw Vader weet, wat gij van noode hebt, eer gij Hem bidt. (Matth. 6: 6—8.)

Tot nog toe hebt gij niet gebeden in mijnen naam; bidt, en gij zult ontvangen, opdat uwe blijdschap vervuld zij. (Joh. 16: 24.)

Gij bidt, en gij ontvangt niet, omdat gij kwalijk bidt, opdat gij het in uwe wellusten doorbrengen zoudt. (Jac. 4: 3.)

En desgelijks komt ook de Geest onze zwakheden mede te hulp: want wij weten niet, wat wij bidden zullen, gelijk het behoort, maar de Geest zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen. (Rom. 8: 26.)

Indien dan gij, die boos zijt, weet uwen kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal uw Vader, die in de hemelen is, goede *gaven* geven dengenen, die ze van Hem bidden! (Matth. 7: 11.)

Al wat gij zult begeeren in het gebed,

geloovende, zult gij ontvangen. (Matth. 21 : 22.)

Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel. (Jac. 5 : 16.)

Het einde aller dingen is nabij: zijt dan nuchteren en waakt in de gebeden. (1 Petr. 4 : 7.)

Hem nu, die machtig is meer dan overvloediglijk te doen, boven al wat wij bidden of denken, naar de kracht, die in ons werkt; Hem, *zeg ik*, zij de heerlijkheid in de gemeente, door Christus Jezus, in alle geslachten, tot alle eeuwigheid. Amen. (Ef. 3 : 20, 21.)

Geduld.

Zijt geduldig in de verdrukking. (Rom. 12 : 12.)

Bezit uwe zielen in uwe lijdzaamheid. (Luc. 21 : 19.)

En wij bidden u, broeders! vermaant de ongeregelden, vertroost de kleinmoedigen, ondersteunt de zwakken, zijt lankmoedig jegens allen. (1 Thess. 5 : 14.)

Zoo zijt dan lankmoedig, broeders, tot de

toekomst des Heeren. Ziet, de landman verwacht de kostelijke vrucht des lands, lankmoedig zijnde over dezelve, totdat het den vroegen en spaden regen zal hebben ontvangen. Weest gij ook lankmoedig, versterkt uwe harten; want de toekomst des Heeren genaakt. (Jac. 5:7—8.)

Geest (Heilige).

De Trooster, de Heilige Geest, welken de Vader zenden zal in mijnen naam, die zal u alles leeren, en zal u indachtig maken alles, wat ik u gezegd heb. (Joh. 14:26.)

Maar wanneer die zal gekomen zijn, *namelijk* de Geest der waarheid, hij zal u in al de waarheid leiden: want hij zal van zich zelve niet spreken, maar zoo wat hij zal gehoord hebben, zal hij spreken, en de toekomende dingen zal hij u verkondigen. (Joh. 16:13.)

Er is verscheidenheid van gaven, doch het is dezelfde Geest. Maar aan een iegelijk

wordt de openbaring des Geestes gegeven tot hetgeen oorbaar is. (1 Cor. 12: 4, 7.)

Wij hebben niet ontvangen den geest der wereld, maar den Geest, die uit God is, opdat wij zouden weten de dingen, die ons van God geschonken zijn. Dewelke wij ook spreken, niet met woorden, die de menschelijke wijsheid leert, maar met *woorden*, die de Heilige Geest leert, geestelijke dingen met geestelijke samenvoegende. Maar de natuurlijke mensch begrijpt niet de dingen, die des Geestes Gods zijn: want zij zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, omdat zij geestelijk onderscheiden worden. (1 Cor. 2: 12—14.)

Weet gij niet, dat ulieder lichaam een tempel is van den Heiligen Geest, die in u is, dien gij van God hebt, en *dat* gij uws zelfs niet zijt? (1 Cor. 6: 19.)

Gij hebt niet ontvangen den Geest der dienstbaarheid wederom tot vreeze; maar gij hebt ontvangen den Geest der aanneeming tot kinderen, door welken wij roepen: Abba, Vader! Dezelve Geest getuigt met

onzen geest, dat wij kinderen Gods zijn.
(Rom. 8:15, 16.)

Verwerp mij niet van uw aangezicht, en
neem uwen Heiligen Geest niet van mij.
(Ps. 51:13.)

Leer mij uw welbehagen doen, want Gij
zijt mijn God; uw goede Geest geleide mij
in een effen land. (Ps. 143:10.)

Een iegelijk, die *eenig* woord spreken zal
tegen den Zoon des menschen, het zal hem
vergeven worden; maar wie tegen den Hei-
ligen Geest gelasterd zal hebben, dien zal
het niet vergeven worden. (Luc. 12:10.)

Bedroeft den Heiligen Geest Gods niet,
door welken gij verzegeld zijt tot den dag
der verlossing. (Efez. 4:30.)

De vrucht des Geestes is liefde, blijdschap,
vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid,
goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid.
(Gal. 5:22.)

Gehoorzaamheid.

Men moet Gode meer gehoorzaam zijn dan den menschen. (Hand. 5 : 29.)

Heeft de HEER lust aan brandofferen en slachtoffers, als aan het gehoorzamen van de stem des HEEREN? Zie, gehoorzamen is beter dan slachtoffer, opmerken dan het vette der rammen. (1 Sam. 15 : 22.)

Weet gij niet, dat wien gij u zelven stelt tot dienstknechten ter gehoorzaamheid, gij dienstknechten zijt desgenen, dien gij gehoorzaamt, of der zonde tot den dood, of der gehoorzaamheid tot gerechtigheid? (Rom. 6 : 16.)

Die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven; maar die den Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem. (Joh. 3 : 36.)

En in gedaante gevonden als een mensch, heeft Christus zich zelven vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot den dood, ja den dood des kruises. (Fil. 2 : 8.)

Gij kinderen! zijt uwen Ouderen gehoorzaam in den Heer: want dat is recht. Eert uwen vader en moeder (hetwelk het eerste gebod is met eene belofte), opdat het u welga, en *dat* gij lang leeft op de aarde. (Efez. 6 : 1—3.)

Geeft den keizer dat des keizers is en Gode dat Gods is. (Matth. 22 : 21.)

Vermaan hen, dat zij aan de Overheden en Machten onderdanig zijn, dat zij *hun* gehoorzaam zijn, dat zij tot alle goed werk bereid zijn. (Tit. 3 : 1.)

Zijt uwen voorgangeren gehoorzaam, en zijt hun onderdanig: want zij waken voor uwe zielen, als die rekenschap geven zullen; opdat zij dat doen mogen met vreugde en niet al zuchtende: want dat is u niet nuttig. (Hebr. 13 : 17.)

Geldgierigheid.

De gierigheid is afgodendienst. (Col. 3 : 5.)
Die gierigheid pleegt, beroert zijn huis; maar

die geschenken haat, zal leven. (Spr. 15 : 27.)

Doch die rijk willen worden, vallen in verzoeking en *in* den strik, en *in* vele dwaze en schadelijke begeerlijkheden, welke de menschen doen verzinken in verderf en ondergang. Want de geldgierigheid is een wortel van alle kwaad, tot welke sommigen lust hebbende zijn afgedwaald van het geloof, en hebben zich zelven met vele smarten doorstoken. (1 Tim. 6 : 9, 10.)

Ziet toe en wacht u van de gierigheid : want het is niet in den overvloed *gelegen*, dat iemand leeft uit zijne goederen. (Luc. 12 : 15.)

Uw wandel zij zonder geldgierigheid; en zijt vergenoegd met het tegenwoordige : want Hij heeft gezegd : Ik zal u niet begeven, en Ik zal u niet verlaten. (Hebr. 13 : 5.)

Geloof.

Het geloof nu is een vaste grond der dingen, die men hoopt, *en* een bewijs der zaken, die men niet ziet. (Hebr. 11 : 1.)

Maar zonder geloof is het onmogelijk *Gode* te behagen. Want die tot God komt, moet gelooven, dat Hij is, en een belooner is dergenen, die Hem zoeken. (Hebr. 11 : 6.)

Gij gelooft, dat God een eenig *God* is; gij doet wel: de duivelen gelooven het ook, en zij sidderen. (Jac. 2 : 19.)

Onderzoekt u zelven, of gij in het geloof zijt; beproeft u zelven. (2 Cor. 13 : 5.)

Zalig *zijn zij*, die niet zullen gezien hebben, en *nochtans* zullen geloofd hebben. (Joh. 20:29.)

Geloof in den Heer Jezus Christus, en gij zult zalig worden, gij en uw huis. (Hand. 16 : 31.)

Uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof; en dat niet uit u, het is Gods gave. (Efez. 2 : 8.)

Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God, door onzen Heer Jezus Christus. (Rom. 5 : 1.)

Ik heb den goeden strijd gestreden, ik heb den loop geëindigd, ik heb het geloof behouden. Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heer, de rechtvaardige Rechter, in dien dag geven zal; en

niet alleen mij, maar ook allen, die zijne verschijning liefgehad hebben. (2 Tim. 4 : 7, 8.)

Dit is de overwinning, die de wereld overwint, namelijk ons geloof. (1 Joh. 5 : 4.)

Gelijk gij dan Christus Jezus, den Heer, hebt aangenomen, wandelt *alzo* in hem. Geworteld en opgebouwd in hem, en bevestigd in het geloof, gelijkerwijs gij geleerd zijt, overvloedig zijnde in hetzelfde, met dankzegging. (Col. 2 : 6, 7.)

Gelijk het lichaam zonder geest dood is, alzo is ook het geloof zonder de werken dood. (Jac. 2 : 26.)

Vermeerder ons het geloof. (Luc. 17 : 5.)

Gemeente.

Gij zijt Petrus, en op deze Petra zal ik mijne gemeente bouwen, en de poorten der hel zullen dezelve niet overweldigen. (Matth. 16 : 18.)

En de Heer deed dagelijks tot de gemeente, die zalig werden. (Hand. 2 : 47.)

Indien uw broeder tegen u gezondigd heeft, ga heen en bestraf hem tusschen u en hem alleen; indien hij u hoort, zoo hebt gij uwen broeder gewonnen. Maar indien hij u niet hoort, zoo neem nog één of twee met u; opdat in den mond van twee of drie getuigen alle woord besta. En indien hij dezelve geen gehoor geeft, zoo zeg het der gemeente; en indien hij ook der gemeente geen gehoor geeft, zoo zij hij u als de heiden en de tollenaar. (Matth. 18 : 15 – 17.)

Zoo hebt dan acht op u zelve, en op de geheele kudde, over dewelke u de Heilige Geest tot Opzieners gesteld heeft, om de gemeente Gods te weiden, welke hij verkregen heeft door zijn eigen bloed. (Hand. 20 : 28.)

Christus heeft de gemeente liefgehad en zich zelve voor haar overgegeven, opdat hij haar heiligen zou met het bad des waters door het woord, opdat hij haar zich zelve heerlijk zou voorstellen, eene gemeente, die geene vlek of rimpel heeft of iets dergelijks, maar dat zij zou heilig zijn en onberispelijk. (Efez. 5 : 25 – 27.)

Genade.

Bergen zullen wijken, en heuvelen wankelen; maar mijne goedertierenheid zal van u niet wijken, en het verbond mijns vredes zal niet wankelen, zegt de HEER, uw Ontfermer. (Jes. 54:10.)

Uit zijne volheid hebben wij allen ontvangen, ook genade voor genade. Want de wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden. (Joh. 1:16, 17.)

Maar de wet is bovendien ingekomen, opdat de misdaad te meerder worde, en waar de zonde meerder geworden is, daar is de genade veel meer overvloedig geweest. Opdat, gelijk de zonde geheerscht heeft tot den dood, alzoo ook de genade zou heerschen door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven, door Jezus Christus onzen Heer. (Rom. 5:20, 21.)

Wat zullen wij dan zeggen? zullen wij in de zonde blijven, opdat de genade te meerder worde? Dat zij verre. Wij, die der zonde

gestorven zijn, hoe zullen wij nog in dezelfde leven? (Rom. 6:1, 2.)

Want de zaligmakende genade Gods is verschenen aan alle menschen en onderwijst ons, dat wij, de goddeloosheid en de wereldsche begeerlijkheden verzakende, matig, en rechtvaardig, en godzalig leven zouden in deze tegenwoordige wereld; verwachtende de zalige hoop en verschijning der heerlijkheid van den grooten God en onzen Zaligmaker, Jezus Christus; die zich zelf voor ons gegeven heeft, opdat hij ons zou verlossen van alle ongerechtigheid, en zich zelf een eigen volk zou reinigen, ijverig in goede werken. (Tit. 2:11—14.)

Daarom opschortende de lendenen uws verstands, *en* nuchteren zijnde, hoopt volkomenlijk op de genade, die u toegebracht wordt in de openbaring van Jezus Christus. (1 Petr. 1:13.)

Maar wast op in de genade en kennis van onzen Heer en Zaligmaker Jezus Christus. Hem zij de heerlijkheid, beide nu en in den dag der eeuwigheid. Amen. (2 Petr. 3:18.)

God.

In den beginne schiep God den hemel en de aarde. (Gen. 1 : 1.)

En God schiep den mensch naar zijn beeld, naar het beeld van God schiep Hij hem; man en vrouw schiep hij ze. (Gen. 1 : 27.)

Weet gij het niet? hebt gij niet gehoord, dat de eeuwige God, de HEER, de Schepper van de einden der aarde, noch moede noch mat wordt? Er is geene doorgronding van zijn verstand. Hij geeft den moeden kracht, en Hij vermenigvuldigt de sterkte dien, die geene krachten heeft. (Jes. 40 : 28, 29.)

Ik zal den naam des HEEREN uitroepen; geeft onzen God grootheid! Hij is de rotssteen, wiens werk volkomen is: want al zijne wegen zijn gerichte. God is waarheid, en is geen onrecht; rechtvaardig en recht is Hij. (Deut. 32 : 3, 4.)

God is geen man, dat Hij liegen zou, noch eens menschen kind, dat het Hem berouwen zou! Zou Hij het zeggen, en niet doen? of

spreken, en niet bestendig maken? (Num. 23 : 19.)

De HEER is mijn herder, mij zal niets ontbreken. (Ps. 23 : 1.)

Er is één God, er is ook één Middelaar Gods en der menschen, de mensch Christus Jezus. (1 Tim. 2 : 5.)

Wij hebben gekend en geloofd de liefde, die God tot ons heeft. God is liefde; en die in de liefde blijft, blijft in God, en God in hem. (1 Joh. 4 : 16.)

Gij zult liefhebben den Heer, uwen God, met geheel uw hart, en met geheel uwe ziel, en met geheel uw verstand. (Matth. 22 : 37.)

Want deze God is onze God eeuwiglijk en altoos; Hij zal ons geleiden tot den dood toe. (Ps. 48 : 15.)

Goddeloosheid.

Welgelukzalig is de man, die niet wandelt in den raad der goddeloozen, noch staat op den weg der zondaren, noch zit in het gestoelte der spotters. (Ps. 1 : 1.)

De HEER kent den weg der rechtvaardigen; maar de weg der goddeloozen zal vergaan. (Ps. 1:6.)

De boosheid zal den goddelooze dooden; en die den rechvaardige haten, zullen schuldig verklaard worden. (Ps. 34:22.)

De weg der goddeloozen is als donkerheid, zij weten niet, waarover zij struikelen zullen. (Spr. 4:19.)

De goddeloozen, zegt mijn God, hebben geen vrede. (Jes. 57:21.)

De goddelooze heeft vele smarten, maar die op den HEER vertrouwt, dien zal de goedertierenheid omringen. (Ps. 32:10.)

Als Ik tot den goddelooze zeg: o goddelooze, gij zult den dood sterven! en gij spreekt niet, om den goddelooze van zijnen weg af te manen; die goddelooze zal in zijne ongerechtigheid sterven, maar zijn bloed zal Ik van uwe hand eischen. (Ezech. 33:8.)

Indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, waar zal de goddelooze en zondaar verschijnen? (1 Petr. 4:18.)

Christus, als wij nog krachteloos waren,

is te zijner tijd voor de goddeloozen gestorven. (Rom. 5:6.)

Godsdienst.

Ik bid u dan, broeders! door de ontfermingen Gods, dat gij uwe lichamen stelt tot eene levende, heilige *en* Gode welbehagelijke offerande, *welke is* uw redelijke Godsdienst. (Rom. 12:1.)

Indien iemand onder u dunkt, dat hij godsdienstig is, en hij zijne tong niet in toom houdt, maar zijn hart verleidt, dezès Godsdienst is ijdel. (Jac. 1:26.)

De zuivere en onbevleete Godsdienst voor God en den Vader is deze: weezen en weduwen bezoeken in hunne verdrukking, *en* zich zelven onbesmet bewaren van de wereld. (Jac. 1:27.)

Godsvrucht..

Den HEERE, uwen God, zult gij navolgen, en Hem vreezen, en zijne geboden zult gij houden, en zijne stem gehoorzaam zijn, en Hem dienen, en Hem aanhangen. (Deut. 13:4.)

Ken Hem in al uwe wegen en Hij zal uwe paden recht maken. (Spr. 3:6.)

Let op den vromen, en zie naar den op-rechten, want het einde van *dien* man zal vrede zijn. (Ps. 37:37.)

De lichamelijke oefening is tot weinig nut; maar de Godzaligheid is tot alle dingen nut, hebbende de belofte des tegenwoordigen en des toekomstenden levens. (1 Tim. 4:8.)

De godzaligheid is een groot gewin met vergenoeging. (1 Tim. 6:6.)

O hoe groot is uw goed, dat Gij weggelegd hebt voor degenen, die U vreezen; *dat* Gij gewrocht hebt voor degenen, die op U betrouwen, in de tegenwoordigheid der menschen-kinderen! (Ps. 31:20.)

Goedheid.

O mijne ziel! gij hebt tot den HEER gezegd:
Gij zijt de HEER, mijne goedheid *raakt* niet
tot U. (Ps. 16 : 2.)

Uw Vader, die in de hemelen is, doet zijne
zon opgaan over boozen en goeden en regent
over rechtvaardigen en onrechtvaardigen.
(Matth. 5 : 45.)

De HEER is aan allen goed, en zijne barm-
hartigheden zijn over al zijne werken. (Ps.
145 : 9.)

Haat.

Haat verwekt krakeelen; maar de liefde
dekt alle overtredingen toe. (Spr. 10 : 12.)

Beter is een gerecht van groen moes,
waar ook liefde is, dan een gemeste os, en
haat daarbij. (Spr. 15 : 17.)

Indien iemand zegt: ik heb God lief; en
haat zijnen broeder, die is een leugenaar:
want die zijnen broeder niet liefheeft, dien
hij gezien heeft, hoe kan hij God liefheb-

ben, dien hij niet gezien heeft? (1 Joh. 4 : 20.)

Een iegelijk, die zijnen broeder haat, is een doodslager; en gij weet, dat geen doodslager het eeuwige leven heeft in zich blijvende. (1 Joh. 3 : 15.)

Hebt uwe vijanden lief; zegent ze, die u vervloeken; doet wel dengenen, die u haten; en bidt voor degenen, die u geweld doen, en die u vervolgen. (Marth. 5 : 44.)

Hart.

Behoed uw hart boven al wat te bewaren is, want daaruit zijn de uitgangen des levens. (Spr. 4 : 23.)

Arglistig is het hart, meer dan eenig ding, ja dooddelijk is het, wie zal het kennen? Ik, de HEER, doorgrond het hart, *en* proef de nieren; en dat, om een' iegelijk te geven naar zijne wegen, naar de vrucht zijner handelingen. (Jer. 17 : 9, 10.)

Doorgrond mij, o God! en ken mijn hart; beproef mij, en ken mijne gedachten. En zie,

of bij mij een schadelijke weg zij: en leid mij op den eeuwigen weg. (Ps. 139 : 23, 24.)

Want van binnen uit het hart der menschen komen voort kwade gedachten, overspelen, hoererijen, doodslagen, dieverijen, gierigheden, boosheden, bedrog, ontuchtigheid, een boos oog, lastering, hoovaardij, onverstand. Al deze booze dingen komen voort van binnen, en ontreinigen den mensch. (Marc. 7 : 21—23.)

Schep mij een rein hart, o God! en vernieuw in het binnenste van mij eenen vasten geest. (Ps. 51 : 12.)

Zalig *zijn* de reinen van harte; want zij zullen God zien. (Matth. 5 : 8.)

De mensch ziet aan wat voor oogen is, maar de HEER ziet het hart aan. (1 Sam. 16 : 7.)

De offeranden Gods zijn een gebroken geest; een gebroken en verslagen hart zult Gij, o God! niet verachten. (Ps. 51 : 19.)

Hij geneest de gebrokenen van harte, en Hij verbindt hen in hunne smarten. (Ps. 147 : 3.)

Indien ons hart *ons* veroordeelt, God is meerder dan ons hart, en Hij kent alle dingen. (1 Joh. 3 : 20.)

Heiligheid.

Heilig, heilig, heilig is de HEER der heirscharen! De gansche aarde is van zijne heerlijkheid vol! (Jes. 6 : 3.)

O HEER! wie is als Gij onder de Goden? wie is als Gij, verheerlijkt in heiligheid, vreeselijk in lofzangen, doende wonder! (Exod. 15 : 11.)

Ik ben de HEER uw God; daarom zult gij u heiligen, en heilig zijn, dewijl Ik heilig ben. (Lev. 11 : 44.)

Laat ons ons zelve reinigen van alle besmetting des vleesches en des geestes, voleindigende de heiligmaking in de vreeze Gods. (2 Cor. 7 : 1.)

Jaagt den vrede na met allen, en de heiligmaking, zonder welke niemand den Heer zien zal. (Hebr. 12 : 14.)

Gelijk Hij, die u geroepen heeft, heilig is, zoo wordt ook gij zelven heilig in al *uwen* wandel. Daarom dat er geschreven is: zijt heilig, want Ik ben heilig. (1 Petr. 1 : 15, 16.)

Weest dan gijlieden volmaakt, gelijk uw Vader, die in de hemelen is, volmaakt is. (Matth. 5 : 48.)

Hoogmoed.

Als de hoovaardigheid komt, zal de schande ook komen; maar met de ootmoedigen is wijsheid. (Spr. 11 : 2.)

Vóór de verbreking zal des menschen hart zich verheffen; en de nederigheid gaat vóór de eer. (Spr. 18 : 12.)

Tracht niet naar de hooge dingen, maar voegt u tot de nederigen. Zijt niet wijs bij u zelven. (Rom. 12 : 16.)

Laat ons niet zijn zoekers van ijdele eer, elkander tergende, elkander benijdende. (Gal. 5 : 26.)

De vreeze des HEEREN is, te haten het

kwade, de hoovaardigheid, en den hoogmoed, en den kwaden weg. (Spr. 8 : 13.)

Zijt met de ootmoedigheid bekleed: want God wederstaat de hoovaardigen, maar den nederigen geeft Hij genade. Vernedert u dan onder de krachtige hand Gods, opdat Hij u verhooge te zijner tijd. (1 Petr. 5 : 6, 7.)

Vnedert u voor den Heer, en Hij zal u verhoogen. (Jac. 4 : 10.)

Want een iegelijk, die zich zelven verhoogt, zal vernederd worden; en die zich zelven vernedert, zal verhoogd worden. (Luc. 14 : 11.)

Hoop.

De uitgestelde hoop krenkt het hart. (Spr. 13 : 12.)

Het is goed, dat men hope, en stille zij op het heil des HEEREN. (Klaagl. 3 : 26.)

En nu, wat verwacht ik, o Heer! mijne hoop, die is op U. (Ps. 39 : 8.)

Verblijdt u in de hoop. (Rom. 12 : 12.)

En de hoop beschaamt niet, omdat de liefde

Gods in onze harten uitgestort is door den Heiligen Geest, die ons is gegeven. (Rom. 5:5.)

Geloofd zij de God en Vader van onzen Heer Jezus Christus, die, naar zijne groote barmhartigheid, ons heeft wedergeboren, tot eene levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de dooden. (1 Petr. 1 : 3.)

De God nu der hoop vervulle ulieden met alle blijdschap en vrede in het gelooven, opdat gij overvloedig moogt zijn in de hoop, door de kracht des Heiligen Geestes. (Rom. 15 : 13.)

Huwelijk.

Ook had de HEERE God gesproken: het is niet goed, dat de mensch alleen zij; Ik zal hem eene hulpe maken, *die* als tegen hem over zij. (Gen. 2 : 18.)

Gij zult niet echtbreken. (Exod. 20 : 14.)

Van het begin der schepping heeft ze God man en vrouw gemaakt. Daarem zal een mensch zijnen vader en zijne moeder verlaten en zal zijne vrouw aanhangen, en

die twee zullen tot een vleesch zijn. (Marc. 10 : 6—8.)

Den getrouwen gebiede niet ik, maar de Heer, dat de vrouw van den man niet scheide. En indien zij ook scheidt, dat zij ongetrouwd blijve, of met den man verzoene; en dat de man de vrouw niet verlate. (1 Cor. 7 : 10, 11.)

Die eene vrouw gevonden heeft, heeft eene goede zaak gevonden, en hij heeft welgevallen getrokken van den HEER. (Spr. 18 : 22.)

Zoo dan ook gijlieden, elk in het bijzonder, een iegelijk hebbe zijne eigene vrouw alzoo lief als zich zelve; en de vrouw *zie*, dat zij den man vreeze. (Efez. 5 : 33.)

Jeugd.

Verblijd u, o jongeling! in uwe jeugd. en laat uw hart zich vermaken in de dagen uwer jongelingschap, en wandel in de wegen uws harten, en in de aanschouwing uwer oogen; maar weet, dat God, om al deze

dingen, u zal doen komen voor het gericht. (Pred. 11 : 9.)

En gedenk aan uwen Schepper in de dagen uwer jongelingschap, eer dat de kwade dagen komen, en de jaren naderen, van dewelke gij zeggen zult: ik heb geen lust in dezelve. (Pred. 12 : 1.)

Vlied de begeerlijkheden der jonkheid. (2 Tim. 2 : 22.)

Het is goed voor eenen man, dat hij het juk in zijne jeugd draagt. (Klaagl. 3 : 27.)

Gedenk niet der zonden mijner jonkheid, noch mijner overtredingen; gedenk mijner naar uwe goedertierenheid, om uwer goedheid wil, o HEER! (Ps. 25 : 7.)

Jezus Christus.

Dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den eenigen waarachtigen God, en Jezus Christus, dien Gij gezonden hebt. (Joh. 17 : 3.)

Niemand heeft ooit God gezien; de eenig-

geboren Zoon, die in den schoot des Vaders is, die heeft *Hem ons* verklaard. (Joh. 1 : 18.)

Alzoo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijnen eeniggeboren' Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe. (Joh. 3 : 16.)

Wij prediken Christus, den gekruisigden, den Joden wel eene ergernis, en den Grieken eene dwaasheid. Maar hun, die geroepen zijn, beiden Joden en Grieken, *prediken wij* Christus, de kracht Gods, en de wijsheid Gods. (1 Cor. 1 : 23, 24.)

God was in Christus de wereld met zich zelven verzoenende, hunne zonden hun niet toerekenende, en heeft het woord der verzoening in ons gelegd. Zoo zijn wij dan gezanten van Christus wege, alsof God door ons bade: wij bidden van Christus wege, laat u met God verzoenen. Want dien, die geene zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in hem. (2 Cor. 5 : 19—21.)

Daarom heeft hem ook God uitermate

verhoogd, en heeft hem eenen naam gegeven, welke boven allen naam is, opdat in den naam van Jezus zich zou buigen alle knie dergenen, die in den hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn, en alle tong zou belijden, dat Jezus Christus de Heer zij, tot heerlijkheid Gods, des Vaders. (Fil. 2 : 9--11.)

Daarom maak ik u bekend, dat niemand, die door den Geest Gods spreekt, Jezus eene vervloeking noemt; en niemand kan zeggen Jezus den Heere *te zijn*, dan door den Heiligen Geest. (1 Cor. 12 : 3.)

Zoo iemand den Geest van Christus niet heeft, die komt Hem niet toe. (Rom. 8 : 9.)

Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en in der eeuwigheid. (Hebr. 13 : 8.)

Onze wandel is in de hemelen, waaruit wij ook den Zaligmaker verwachten, *namelijk* den Heer Jezus Christus. (Fil. 3 : 20.)

Deze zijn geschreven, opdat gij gelooft, dat Jezus is de Christus, de Zone Gods; en opdat gij, geloovende, het leven hebt in zijnen naam. (Joh. 20 : 31.)

Krankheid.

De geest eens mans zal zijne krankheid ondersteunen; maar eenen verslagenen geest, wie zal dien opheffen? (Spr. 18 : 14.)

De HEER zal hem ondersteunen op het ziekbed; in zijne krankheid verandert Gij zijn gansche leger. (Ps. 41 : 4.)

Jezus zeide: die gezond zijn hebben den medicijnmeester niet van noode, maar die ziek zijn. (Matth. 9 : 12.)

En als de zon onderging, brachten allen, die kranken hadden met verscheidene ziekten *bevangen*, die tót Hem, en Hij leide een' iegelijk van hen de handen op, en genas dezelve. (Luc. 4 : 40.)

Leugen.

Gij zult geene valsche getuigenis spreken tegen uwen naasten. (Exod. 20 : 16.)

Een valsch getuige zal niet onschuldig zijn; en die leugen en blaast, zal niet ontkomen. (Spr. 19 : 5.)

verhoogd, en heeft hem eenen naam gegeven, welke boven allen naam is, opdat in den naam van Jezus zich zou buigen alle knie dergenen, die in den hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn, en alle tong zou belijden, dat Jezus Christus de Heer zij, tot heerlijkheid Gods, des Vaders. (Fil. 2 : 9--11.)

Daarom maak ik u bekend, dat niemand, die door den Geest Gods spreekt, Jezus eene vervloeking noemt; en niemand kan zeggen Jezus den Heere *te zijn*, dan door den Heiligen Geest. (1 Cor. 12 : 3.)

Zoo iemand den Geest van Christus niet heeft, die komt Hem niet toe. (Rom. 8 : 9.)

Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en in der eeuwigheid. (Hebr. 13 : 8.)

Onze wandel is in de hemelen, waaruit wij ook den Zaligmaker verwachten, *namelijk* den Heer Jezus Christus. (Fil. 3 : 20.)

Deze zijn geschreven, opdat gij gelooft, dat Jezus is de Christus, de Zone Gods; en opdat gij, geloovende, het leven hebt in zijnen naam. (Joh. 20 : 31.)

Krankheid.

De geest eens mans zal zijne krankheid ondersteunen; maar eenen verslagenen geest, wie zal dien opheffen? (Spr. 18 : 14.)

De HEER zal hem ondersteunen op het ziekbed; in zijne krankheid verandert Gij zijn gansche leger. (Ps. 41 : 4.)

Jezus zeide: die gezond zijn hebben den medicijnmeester niet van noode, maar die ziek zijn. (Matth. 9 : 12.)

En als de zon onderging, brachten allen, die zieken hadden met verscheidene ziekten *bevangen*, die tót Hem, en Hij leide een' iegelijk van hen de handen op, en genas dezelve. (Luc. 4 : 40.)

Leugen.

Gij zult geene valsche getuigenis spreken tegen uwen naasten. (Exod. 20 : 16.)

Een valsch getuige zal niet onschuldig zijn; en die leugen en blaast, zal niet ont-komen. (Spr. 19 : 5.)

Het brood der leugen is den mensch zoet; maar daarna zal zijn mond vol van zandsteentjes worden. (Spr. 20:17.)

Wie bedrog pleegt, zal binnen mijn huis niet blijven; die leugens spreekt, zal voor mijne oogen niet bevestigd worden. (Ps. 101:7.)

En in haar zal niet inkomen iets, dat ontreinigt, en gruwelijkheid doet, en leugen spreekt; maar die geschreven zijn in het boek des levens des Lams. (Openb. 21:27.)

Daarom legt af de leugen, en spreekt de waarheid, een iegelijk met zijnen naasten: want wij zijn elkanders leden. (Efez. 4:25.)

Ik haat de valsheid, en heb er eenen gruwel van; *maar* uwe wet heb ik lief. (Ps. 119:163.)

Liefde.

God is liefde. (1 Joh. 4:8.)

Ziet, hoe groote liefde ons de Vader gegeven heeft, *namelijk* dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden. Daarom kent ons de wereld niet, omdat zij Hem niet kent. (1 Joh. 3:1.)

Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad, en zijnen Zoon gezonden heeft tot eene verzoening voor onze zonden. Geliefden! indien God ons alzo lief heeft gehad, zoo zijn ook wij schuldig elkander lief te hebben. (1 Joh. 4:10, 11.)

Al ware het, dat ik de talen der menschen en der Engelen sprak, en de liefde niet had, zoo ware ik een klinkend metaal, of luidende schel geworden. (1 Cor. 13:1.)

Indien gij mij liefhebt, zoo bewaart mijne geboden. (Joh. 14:15.)

Hieraan zullen zij allen bekennen, dat gij mijne discipelen zijt, zoo gij liefde hebt onder elkander. (Joh. 13:35.)

Laat ons op elkander acht nemen, tot opscherpings der liefde en der goede werken. (Hebr. 10:24.)

De Heer vermeerdere u, en make u overvloedig in de liefde jegens elkander en jegens allen, gelijk wij ook zijn jegens u. (1 Thess. 3:12.)

Dient elkander door de liefde. Want de

geheele wet wordt in één woord vervuld, *namelijk* in dit: gij zult uwen naasten liefhebben, gelijk u zelven. (Gal. 5:13, 14.)

En boven dit alles *doet aan* de liefde, dewelke is de band der volmaaktheid. (Col. 3:14.)

Indien gij liefhebt, die u liefhebben, wat loon hebt gij? Doen ook de tollenaars niet hetzelfde? (Math. 5:46.)

Maar vooral hebt vurige liefde tot elkan-der; want de liefde zal menigte van zonden bedekken. (1 Petr. 4:8.)

De liefde is lankmoedig, zij is goedertieren; de liefde is niet afgunstig; de liefde handelt niet lichtvaardiglijk, zij is niet opgeblazen. Zij handelt niet ongeschiktelijk, zij zoekt zich zelve niet, zij wordt niet verbit-terd, zij denkt geen kwaad. Zij verblijdt zich niet in de ongerechtigheid, maar zij verblijdt zich in de waarheid. Zij bedekt alle dingen, zij gelooft alle dingen, zij hoopt alle dingen, zij verdraagt alle dingen. (1 Cor. 13:4-7.)

En nu blijft geloof, hoop *en* liefde, deze drie; doch de meeste van deze is de liefde. (1 Cor. 13:13.)

De liefde vergaat nimmermeer. (1 Cor. 13 : 8.)

Het einde des gebods is liefde uit een rein hart en uit een goed geweten en uit een ongeveinsd geloof. (1 Tim. 1 : 5.)

Lijden.

In de wereld zult gij verdrukking hebben; maar hebt goeden moed, ik heb de wereld overwonnen. (Joh. 16 : 33.)

Mijne broeders! neemt tot een voorbeeld des lijdens en der lankmoedigheid de profeten, die in den naam des Heeren gesproken hebben. (Jac. 5 : 10.)

Wij weten, dat dengenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede, *namelijk* dengenen, die naar *zijn* voornemen geroepen zijn. (Rom. 8 : 28.)

Want ik houde het daarvoor, dat het lijden dezes tegenwoordigen tijds niet is te waardeeren tegen de heerlijkheid, die aan ons zal geopenbaard worden. (Rom. 8 : 18.)

Maar indien *iemand lijdt* als een Christen, die schame zich niet, maar verheerlijke God in dezen deele. (1 Petr. 4 : 16.)

Is iemand onder u in lijden? dat hij bidde. (Jac. 5 : 13.)

Zoo dan ook die lijden naar den wil van God, dat zij hunne zielen *Hem*, als den getrouwen Schepper, bevelen met weldoen. (1 Petr. 4 : 19.)

Medelijden.

Draagt elkanders lasten, en vervult alzo de wet van Christus. (Gal. 6 : 2.)

Zijt allen eensgezind, medelijdend, de broeders liefhebbende, met innerlijke barmhartigheid bewogen, vriendelijk. (1 Petr. 3 : 8.)

Hetzij dat één lid lijdt, zoo lijden al de leden mede; het zij dat één lid verheerlijkt wordt, zoo verblijden zich al de leden mede. En gijlieden zijt het lichaam van Christus, en leden in het bijzonder. (1 Cor. 12 : 26, 27.)

Wij hebben geen Hoogepriester, die niet

kan medelijden hebben met onze zwakheden, maar die in alle dingen, gelijk als wij, is verzocht geweest, *doch* zonder zonde. (Hebr. 4:15.)

On geloof.

Wat zijt gij zoo vreesachtig? hoe hebt gij geen geloof? (Marc. 4:40.)

Zijt niet ongeloovig, maar geloovig. (Joh. 20:27.)

Ik geloof, Heere! kom mijne ongeloovigheid te hulp. (Marc. 9:24.)

Zoo iemand de zijnen, en voornamelijk *zijne* huisgenooten, niet verzorgt, die heeft het geloof verloochend, en is erger dan een ongeloovige. (1 Tim. 5:8.)

Onsterfelijkheid.

Jezus zeide: Ik ben de opstanding en het leven; die in mij gelooft, zal leven, al ware

hij ook gestorven. En een iegelijk, die leeft, en in mij gelooft, zal niet sterven in der eeuwigheid. Gelooft gij dat? (Joh. 11 : 25, 26.)

Vreest u niet voor degenen, die het lichaam dooden, en de ziel niet kunnen dooden; maar vreest veel meer Hem, die beide ziel en lichaam kan verderven in de hel. (Matth. 10 : 28.)

Dit verderfelijke moet onverderfelijkheid aandoen, en dit sterfelijke *moet* onsterfelijkheid aandoen. En wanneer dit verderfelijke zal onverderfelijkheid aangedaan hebben, en dit sterfelijke zal onsterfelijkheid aangedaan hebben, alsdan zal het woord geschieden dat geschreven is: de dood is verslonden tot overwinning. (1 Cor. 15 : 53, 54.)

De zalige en alleen machtige Heer, de Koning der koningen, en Heer der heeren; die alleen onsterfelijkheid heeft, en een ontoegankelijk licht bewoont; denwelken geen mensch gezien heeft noch zien kan; welken zij eer en eeuwige kracht. Amen. (1 Tim. 6 : 15, 16.)

Ootmoed.

Hij heeft u bekend gemaakt, o mensch! wat goed is: en wat eischt de HEER van u, dan recht te doen, en weldadigheid lief te hebben, en ootmoediglijk te wandelen met uwen God? (Micha 6:3.)

Met de ootmoedigen is wijsheid. (Spr. 11:2.)

Zijt niet hooggevoelende, maar vrees! (Rom. 11:20.)

Doet geen ding door twisting of ijdele eer, maar door ootmoedigheid achte de een den anderen uitnemender dan zich zelve. (Fil. 2:3.)

Zoo bid ik u dan, ik de gevangene in den Heer, dat gij wandelt waardiglijk der roeping, met welke gij geroepen zijt. Met alle ootmoedigheid en zachtmoedigheid, met lankmoedigheid, verdragende elkander in liefde. (Efez. 4:1, 2.)

Zoo doet dan aan, als uitverkorenen Gods, heiligen en beminden, de innerlijke bewegingen der barmhartigheid, goedertierenheid, ootmoedigheid, zachtmoedigheid, lankmoedigheid. (Col. 3:12.)

Oprechtheid.

Welgelukzalig zijn de oprechten van wandel, die in de wet des HEEREN gaan. (Ps. 119:1.)

Die in oprechtheid wandelt, wandelt zeker. (Spr. 10:9.)

Want God, de HEER, is eene zon en schild; de HEER zal genade en eere geven; Hij zal het goede niet onthouden dengenen, die in oprechtheid wandelen. (Ps. 84:12.)

Zijt dan voorzichtig gelijk de slangen en oprecht gelijk de duiven. (Matth. 10:16.)

Opstanding.

Uwe dooden zullen leven, *ook* mijn dood lichaam, zij zullen opstaan: waakt op en juicht, gij, die in het stof woont! want uw dauw zal zijn *als* een dauw der moeskruiden, en het land zal de overledenen uitwerpen. (Jes. 26:19.)

Indien er geene opstanding der dooden is, zoo is Christus ook niet opgewekt. En indien Christus niet opgewekt is, zoo is dan onze

prediking ijdel, en ijdel is ook uw geloof. (1 Cor. 15:13, 14.)

Indien de Geest desgenen, die Jezus uit de dooden opgewekt heeft, in u woont, zoo zal Hij, die Christus uit de dooden opgewekt heeft, ook uwe sterfelijke lichamen levend maken door zijnen Geest, die in u woont. (Rom. 8:11.)

Houd in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de dooden is opgewekt. (2 Tim. 2:8.)

Want daartoe is Christus ook gestorven en opgestaan, en weder levend geworden, opdat hij beide over dooden en levenden heerschen zou. (Rom. 14:9.)

De ure komt, in welke allen, die in de graven zijn, zijne stem zullen hooren. En zullen uitgaan, die het goede gedaan hebben, tot de opstanding des levens, en die het kwade gedaan hebben, tot de opstanding der verdoemenis. (Joh. 5:28, 29.)

Het *lichaam* wordt gezaaid in verderfelijheid, het wordt opgewekt in onverderfelijheid. Het wordt gezaaid in oneer, het wordt opgewekt in heerlijkheid; het wordt gezaaid

in zwakheid, het wordt opgewekt in kracht. Een natuurlijk lichaam wordt er gezaaid, een geestelijk lichaam wordt er opgewekt. Er is een natuurlijk lichaam, en er is een geestelijk lichaam. (1 Cor. 15 : 42 – 44.)

Want als zij uit de dooden zullen opgestaan zijn, zoo trouwen zij niet, noch worden ten huwelijk gegeven; maar zij zijn gelijk Engelen, die in de hemelen *zijn*. (Marc. 12 : 25.)

Ziet, ik zeg u eene verborgenheid: wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden. In een punt des *tijds*, in een oogenblik, met de laatste bazuin: want de bazuin zal slaan, en de dooden zullen onverderfelijk opgewekt worden, en wij zullen veranderd worden. (1 Cor. 15 : 51, 52.)

Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zoo zoekt de dingen, die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechterhand Gods. (Col. 3 : 1.)

Opvoeding.

Jezus zeide : laat af van de kinderkens, en verhindert hen niet tot mij te komen; want derzulken is het Koninkrijk der hemelen. (Matth. 19 : 14.)

Leer den jongen de eerste beginselen naar den eisch zijns wegs; als hij ook oud zal geworden zijn, zal hij daarvan niet afwijken. (Spr. 22 : 6.)

Gij vaders ! verwekt uwe kinderen niet tot toorn, maar voedt hen op in de leering en vermaning des Heeren. (Efez. 6 : 4.)

Gij vaders ! tergt uwe kinderen niet, opdat zij niet moedeloos worden. (Col. 3 : 21.)

Tuchtig uwen zoon, en hij zal u gerustheid aandoen, en hij zal uwe ziel vermakelijkheden geven. (Spr. 29 : 17.)

Tuchtig uwen zoon, als er nog hoop is : maar verhef uwe ziel niet, om hem te dooden. (Spr. 19 : 18.)

Ouderdom.

De grijsheid is eene sierlijke kroon, zij wordt op den weg der gerechtigheid gevonden. (Spr. 16 : 31.)

Bestraf eenen ouden *man* niet hardelijk, maar vermaan *hem* als eenen vader; de jongen als broeders. (1 Tim. 5 : 1.)

O God! Gij hebt mij geleerd van mijne jeugd aan, en tot nog toe verkondig ik uwe wonderen. Daarom ook, terwijl de ouderdom en grijsheid daar is, verlaat mij niet, o God! totdat ik *dezen* geslachte verkondige uwen arm, allen nakomelingen uwe macht. (Ps. 71 : 17, 18.)

Ouders.

Gij kinderen! zijt *uwen* ouderen gehoorzaam in alles, want dat is den Heere welbehagelijk. (Col. 3 : 20.)

Eert uwen vader en uwe moeder, opdat uwe dagen verlengd worden in het land, dat u de HEER uw God geeft. (Exod. 20 : 12.)

Hoor naar uwen vader, die u gewonnen heeft; en veracht uwe moeder niet, als zij oud geworden is. (Spr. 23 : 22.)

Het oog, *dat* den vader bespot, of de gehoorzaamheid der moeder veracht, dat zullen de raven der beek uitpikken, en des arends jongen zullen het eten. (Spr. 30 : 17.)

Wie zijnen vader of zijne moeder vloekt, diens lamp zal uitgebluscht worden in zwarte duisternis. (Spr. 20 : 20.)

Schriften (Heilige).

Onderzoekt de Schriften, want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben; en die zijn het, die van mij getuigen. (Joh. 5 : 39.)

Want de profetie is voortijds niet voortgebracht door den wil eens menschen, maar de heilige menschen Gods, van den Heiligen Geest gedreven zijnde, hebben *ze* gesproken. (2 Petr. 1 : 21.)

Al de Schrift is van God ingegeven, en is

nuttig tot leering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing, die in de rechtvaardigheid is. (2 Tim. 3 : 16.)

Maar blijf gij in hetgeen gij geleerd hebt, en *waarvan* u verzekering gedaan is, wetende van wien gij het geleerd hebt, en dat gij van kinds af de heilige Schriften geweten hebt, die u wijs kunnen maken tot zaligheid, door het geloof, hetwelk in Christus Jezus is. (2 Tim. 3 : 14, 15.)

En die van Beréa waren edeler, dan die te Thessalonica waren, *als* die het woord ontvingen met alle toegenegenheid, onderzoekende dagelijks de Schriften, of deze dingen alzo waren. (Hand. 17 : 11.)

Uw woord is eene lamp voor mijnen voet, en een licht voor mijn pad. (Ps. 119 : 105.)

Spot.

De spotter zal niet liefhebben, die hem bestraft; hij zal niet gaan tot de wijzen. (Spr. 15 : 12.)

Gerichten zijn voor de spotters bereid, en slagen voor den rug der zotten. (Spr. 19:29.)

Maar geliefden! gedenkt gij der woorden, die voorzegd zijn van de Apostelen van onzen Heer Jezus Christus: Dat zij u gezegd hebben, dat er in den laatsten tijd spotters zullen zijn, die naar hunne goddelooze begeerlijkheden wandelen zullen. (Jud. : 17, 18.)

Dwaalt niet; God laat zich niet bespotten: want zoo wat de mensch zaait, dat zal hij ook maaien. (Gal. 6:7.)

Zekerlijk de spotters zal Hij bespotten; maar den zachtmoedigen zal Hij genade geven. (Spr. 3:34.)

Strijd.

Heeft niet de mensch eenen strijd op de aarde? en zijn zijne dagen niet als de dagen des daglooners? (Job 7:1.)

Strijdt om in te gaan door de enge poort: want velen, zeg ik u, zullen zoeken in te gaan, en zullen niet kunnen. (Luc. 13:24.)

Strijd den goeden strijd des geloofs. (1 Tim. 6 : 12.)

Wij hebben den strijd niet tegen vleesch en bloed, maar tegen de Overheden, tegen de Machten, tegen de geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht. Daarom neemt aan de geheele wapenrusting Gods, opdat gij kunt wederstaan in den boozen dag, en alles verricht hebbende, staande blijven. (Ef. 6 : 12, 13.)

Gij hebt nog tot den bloede toe niet tegengestaan, strijdende tegen de zonde. (Hebr. 12 : 4.)

En in zwaren strijd zijnde, bad Jezus te ernstiger. (Luc. 22 : 44.)

Indien ook iemand strijdt, die wordt niet gekroond, zoo hij niet wettelijk heeft gestreden (2 Tim. 2 : 5.)

Ik bid u, broeders! door onzen Heer Jezus Christus, en door de liefde des Geestes, dat gij met mij strijdt in de gebeden tot God voor mij. (Rom. 15 : 30.)

Ik heb den goeden strijd gestreden, ik heb

den loop geëindigd, ik heb het geloof behouden; voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid. (2 Tim. 4:7, 8.)

Tevredenheid.

De godzaligheid is een groot gewin met vergenoeging. (1 Tim. 6: 6.)

Ik heb geleerd vergenoegd te zijn in hetgeen ik ben. En ik weet vernederd te worden, ik weet ook overvloed te hebben; alleszins en in alles ben ik onderwezen, beide verzadigd te zijn en honger te lijden, beide overvloed te hebben en gebrek te lijden. Ik vermag alle dingen door Christus, die mij kracht geeft. (Fil. 4: 11—13.)

Wij hebben niets in de wereld gebracht, het is openbaar, dat wij ook niet kunnen iets daaruit dragen. Maar als wij voedsel en deksel hebben, wij zullen daarmede vergenoegd zijn. (1 Tim. 6:7, 8.)

Uw wandel zij zonder geldgierigheid en zijt vergenoegd met het tegenwoordige, want

Hij heeft gezegd: Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten. (Hebr. 13:5.)

Toorn.

Zijt niet haastig in uwen geest om te toornen; want de toorn rust in den boezem der dwazen. (Pred. 7:9.)

Wordt toornig, en zondigt niet; de zon ga niet onder over uwe toornigheid. (Efez. 4:26.)

Zoo dan, mijne geliefde broeders! een iegelijk mensch zij rasch om te hooren, traag om te spreken, traag tot toorn. Want de toorn des mans werkt Gods gerechtigheid niet. (Jac. 1:19, 20.)

De toorn Gods wordt geopenbaard van den hemel over alle goddeloosheid en ongerechtigheid der menschen, *als* die de waarheid in ongerechtigheid te onderhouden. (Rom. 1:18.)

O HEER! straf mij niet in uwen toorn, en kastijd mij niet in uwe grimmigheid! (Ps. 6:2.)

Wie is een God, gelijk Gij, die de ongerechtigheid vergeeft, en de overtreding van het overblijfsel zijner erfenis voorbijgaat? Hij houdt zijnen toorn niet in eeuwigheid: want Hij heeft lust aan goedertierenheid. (Micha 7:18.)

Want God heeft ons niet gesteld tot toorn, maar tot verkrijging der zaligheid door onzen Heer Jezus Christus. (1 Thess. 5:9.)

Trouw.

Een gansch getrouw man zal veelvoudig zijn in zegeningen. (Spr. 28:20.)

Die getrouw is in het minste, die is ook in het groote getrouw; en die in het minste onrechtvaardig is, die is ook in het groote onrechtvaardig. Zoo gij dan in den onrechtvaardigen Mammon niet getrouw zijt geweest, wie zal u het ware vertrouwen? En zoo gij in eens anders *goed* niet getrouw zijt geweest, wie zal u het uwe geven. (Luc. 16:10—12.)

Maar de Heer is getrouw, die u zal ver-

sterken en bewaren van den boozen. (2 Thess. 3 : 3.)

Gij zult dan weten, dat de HEER, uw God, die God is, die getrouwe God, welke het verbond en de weldadigheid houdt dien, die Hem liefhebben, en zijne geboden houden, tot in duizend geslachten. (Deut. 7 : 9.)

Zijt getrouw tot den dood en ik zal u geven de kroon des levens. (Openb. 2 : 10.)

Twist.

Die het gekijf liefheeft, heeft de overtreding lief. (Spr. 17 : 19.)

Een grimmig man zal gekijf verwekken ; maar de lankmoedige zal den twist stillen. (Spr. 15 : 18.)

Vaar niet haastelijk voort om te twisten, opdat gij misschien in het laatste daarvan niet wat doet, als uw naaste u zou mogen beschaamd hebben. Twist uwe twistzaak niet uwen naaste ; maar openbaar het heimeelijke van een ander niet. Opdat degene, die

het hoort, u niet smade, want uw kwaad gerucht zou niet afgekeerd worden. (Spr. 25 : 8—10.)

Doet geen ding door twisting of ijdele eer, maar door ootmoedigheid achte de een den ander uitnemender dan zich zelve. (Fil. 2 : 3.)

Dengenen, die twistgierig zijn, en die der waarheid ongehoorzaam, doch der ongerechtigheid gehoorzaam zijn, *zal* verbolgenheid en toorn *vergolden worden*. (Rom. 2 : 8.)

Waar nijd en twistgierigheid is, aldaar is verwarring en alle booze handel. (Jac. 3 : 16.)

Betuig voor den Heere, dat zij geen woordenstrijd voeren, hetwelk tot geen ding nut is dan tot verkeering der toehoorders (2 Tim. 2 : 14.)

Twijfel.

Voorwaar zeg ik u, dat, zoo wie tot dezen berg zal zeggen: word opgeheven en in de zee geworpen; en niet zal twijfelen in zijn hart, maar zal gelooven, dat hetgeen hij

zegt geschieden zal, het zal hem geworden, zoo wat hij zegt. (Marc. 11 : 23.)

Hebt gij geloof? heb *dat* bij u zelven voor God. Zalig is hij, die zich zelven niet oordeelt in hetgeen hij voor goed houdt. Maar die twijfelt, indien hij eet, is veroordeeld, omdat hij niet uit het geloof eet. En al wat uit het geloof niet is, dat is zonde. (Rom. 14 : 22, 23.)

Die twijfelt, is eene baar der zee gelijk, die van den wind gedreven en op- en nederge- worpen wordt. (Jac. 1 : 6.)

Een dubbelhartig man *is* ongestadig in al zijne wegen. (Jac. 1 : 8.)

Vergelding.

Die zich des armen ontfermt, leent den HEERE; en Hij zal hem zijne weldaad vergelden. (Spr. 19 : 17.)

Al wat gij doet, doet dat van harte als den Heere, en niet den menschen. Wetende, dat gij van den Heer zult ontvangen de ver-

gelding der erfenis; want gij dient den Heere Christus. Maar die onrecht doet, die zal het onrecht dragen, dat hij gedaan heeft: en er is geene aanneming des persoons. (Col. 3:23—25.)

Vergeldt niemand kwaad voor kwaad. Bezorgt hetgeen eerlijk is voor alle menschen (Rom. 12:17.)

Ziet, dat niemand kwaad voor kwaad iemand vergelde; maar jaagt allen tijd het goede na, zoo jegens elkander als jegens allen. (1 Thess. 5:15.)

Indien degene, die u haat, hongert, geef hem brood te eten; en zoo hij dorstig is, geef hem water te drinken. Want gij zult vurige kolen op zijn hoofd hoopen, en de HEER zal het u vergelden. (Spr. 25:21, 22.)

Wreekt u zelve niet, beminden! maar geeft den toorn plaats: want er is geschreven: Mij *komt* de wraak *toe*, Ik zal het vergelden, zegt de Heer. (Rom. 12:19.)

De Zoon des menschen zal komen in de heerlijkheid zijns Vaders, met zijne Engelen, en alsdan zal hij een' iegelijk vergelden naar zijn doen. (Matth. 16:27.)

Vergeving.

Welgelukzalig is hij, wiens overtreding vergeven, wiens zonde bedekt is. (Ps. 32:1.)

Om uws naams wil, HEER! zoo vergeef mijne ongerechtigheid, want die is groot. (Ps. 25:11.)

Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onzen schuldenaren. (Matth. 6:12.)

Indien gij den menschen hunne misdaden vergeeft, zoo zal uw hemelsche Vader ook u vergeven. Maar indien gij den menschen hunne misdaden niet vergeeft, zoo zal ook uw Vader uwe misdaden niet vergeven. (Matth. 6:14, 15.)

Zijt jegens elkander goedertieren, barmhartig, vergevende elkander, gelijkerwijs ook God in Christus ulieden vergeven heeft. (Efez. 4:32.)

Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeve, en ons reinige van alle ongerechtigheid. (1 Joh. 1:9.)

God was in Christus de wereld met zich

zelveu verzoenende, hunne zonden hun niet toerekenende. (2 Cor. 5:19.)

Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben eenen Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, den rechtvaardige. En hij is eene verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonde der geheele wereld. (1 Joh. 2:1, 2.)

Vertrouwen.

Het is beter tot den HEER toevlucht te nemen, dan op den mensch te vertrouwen. (Ps. 118:8.)

Zoo zegt de HEER: vervloekt is de man, die op eenen mensch vertrouwt, en vleesch tot zijnen arm stelt, en wiens hart van den HEER afwijkt! Gezegend *daarentegen* is de man, die op den HEERE vertrouwt, en wiens vertrouwen de HEER is! (Jer. 17:5, 7.)

In de vreeze des HEEREN is een sterk vertrouwen, en Hij zal zijnen kinderen eene toevlucht wezen. (Spr. 14:26.)

Mijn God! op U vertrouw ik, laat mij niet beschaamd worden; laat mijne vijanden niet van vreugde opspringen over mij. Ja, allen, die U verwachten, zullen niet beschaamd worden; zij zullen beschaamd worden, die trouwelooslijk handelen zonder oorzaak. (Ps. 25 : 2, 3.)

Verzoeking.

Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt; de geest *is* wel gewillig, maar het vleesch is zwak. (Marc. 14 : 38.)

Leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van den booze. (Matth. 6 : 13.)

Acht het voor groote vreugde, mijne broeders! wanneer gij in velerlei verzoekingenvalt, wetende dat de beproeving uws geloofs lijdzaamheid werkt. (Jac. 1 : 2, 3.)

Zalig is de man, die verzoeking verdraagt: want als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen, welke de Heer beloofd heeft dengenen, die Hem liefhebben. (Jac. 1 : 12.)

Een iegelijk wordt verzocht, als hij van zijne eigene begeerlijkheid afgetrokken en verlokt wordt. (Jac. 1 : 14.)

Ulieden heeft geene verzoeking bevangen dan menschelijke; doch God is getrouw, die u niet zal laten verzocht worden boven hetgeen gij vermoogt, maar Hij zal met de verzoeking ook de uitkomst geven, opdat gij ze kunt verdragen. (1 Cor. 10 : 13.)

Doet aan de geheele wapenrusting Gods, opdat gij kunt staan tegen de listige omleidingen des duivels. (Efez. 6 : 11.)

Vloeken.

Gij zult den naam des HEEREN uws Gods niet ijdelijk gebruiken: want de HEER zal niet onschuldig houden, die zijnen naam ijdelijk gebruikt. (Exod. 20 : 7.)

Ik zeg u, dat van elk ijdel woord, hetwelk de menschen zullen gesproken hebben, zij van hetzelfde zullen rekenschap geven in den dag des oordeels. (Matth. 12 : 36.)

Vlijt.

De hand der vlijtigen maakt rijk. (Spr. 10:4.)

De ziel des luijaards is begeerig, doch er is niets; maar de ziel der vlijtigen zal vet gemaakt worden. (Spr. 13 : 4.)

Ga tot de mier, gij luijaard! zie hare wegen en word wijs. (Spr. 6 : 6.)

Voedsel.

Geef ons heden ons dagelijksch brood. (Matth. 6 : 11.)

Aanmerkt de raven, dat zij niet zaaien, noch maaien, welke geene spijskamer noch schuur hebben, en God voedt dezelve; hoeveel gaat gij de vogelen te boven? (Luc. 12 : 24.)

Daarom zijt niet bezorgd, zeggende: wat zullen wij eten? of wat zullen wij drinken? of waarmede zullen wij ons kleeden? Want al deze dingen zoeken de Heidenen: want uw hemelsche Vader weet, dat gij al deze dingen behoeft. (Matth. 6 : 31, 32.)

De arbeider is zijn voedsel waardig. (Matth. 10 : 10.)

Hetzij dat gijlieden eet, hetzij dat gij drinkt, hetzij dat gij iets anders doet, doch het al ter eere Gods. (1 Cor. 10 : 31.)

Voorbeeld.

Betoon u zelven in alles een voorbeeld van goede werken. (Tit. 2 : 7.)

Niemand verachte uwe jonkheid; maar zijt een voorbeeld der geloovigen in woord, in wandel, in liefde, in den geest, in geloof, in reinheid. (1 Tim. 4 : 12.)

Want hiertoe zijt gij geroepen, dewijl ook Christus voor ons geleden heeft, ons een voorbeeld nalatende, opdat gij zijne voetstapen zoudt navolgen. (1 Petr. 2 : 21.)

Ik heb u een voorbeeld gegeven, opdat, gelijkewijs ik u gedaan heb, gijlieden ook doet. (Joh. 13 : 15.)

Weest mijne navolgers, gelijkewijs ook ik van Christus. (1 Cor. 11 : 1.)

Zijt dan navolgers Gods, als geliefde kinderen. (Efez. 5 : 1.)

Voorzienigheid.

De HEERE zal het voorzien. (Gen. 22 : 14.)

Zoo de HEER het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden deszelfs bouwlieden daaraan; zoo de HEER de stad niet bewaart, tevergeefs waakt de wachter. (Ps. 127 : 1.)

Mijn raad zal bestaan en Ik zal al mijn welbehagen doen. (Jes. 46 : 10.)

Worden niet vijf muschjes verkocht voor twee penningskens? En niet een van die is voor God vergeten. Ja ook de haren uws hoofds zijn allen geteld. Vreest dan niet; gij gaat vele muschjes te boven. (Luc. 12 : 6, 7.)

Vrede.

Zalig *zijn* de vreedzamen; want zij zullen Gods kinderen genaamd worden. (Matth. 5 : 9.)

De HEER zal zijnen volke sterkte geven;
de HEER zal zijn volk zegenen met vrede.
(Ps. 29 : 11.)

Die uwe wet beminnen, hebben grooten
vrede, en zij hebben geen en aanstoot. (Ps.
119 : 165.)

Let op den vrome en zie naar den oprechte,
want het einde van dien man zal vrede zijn.
(Ps. 37 : 7.)

De goddeloozen hebben geen en vrede, zegt
de HEER. (Jes. 48 : 22.)

De vrucht der rechtvaardigheid wordt in
vrede gezaaid voor degenen, die vrede ma-
ken. (Jac. 3 : 18.)

Ziet, hoe goed en hoe liefelijk is het, dat
broeders ook samenwonen! (Ps. 133 : 1.)

Indien het mogelijk is, zooveel in u is,
houdt vrede met alle menschen. (Rom. 12 : 18.)

De vrede Gods heersche in uwe harten,
tot welken gij ook geroepen zijt in één
lichaam; en weest dankbaar. (Col. 3 : 15.)

Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het
geloof, hebben vrede bij God, door onzen
Heere Jezus Christus. (Rom. 5 : 1.)

Vrede laat ik u, mijnen vrede geef ik u: niet gelijkerwijs de wereld *hem* geeft, geef ik *hem* u. Uw hart worde niet ontroerd en zij niet versaagd. (Joh. 14 : 27.)

Och of gij ook bekendet, ook nog in dezen uwen dag, hetgeen tot uwen vrede *dient* ! (Luc. 19 : 42.)

Vrees.

Vreest niet voor degenen, die het lichaam dooden en de ziel niet kunnen dooden; maar vreest veelmeer Hem, die beide ziel en lichaam kan verderven in de hel. (Matth. 10 : 28.)

Ik heb den HEER gezocht, en Hij heeft mij geantwoord, en mij uit al mijn vreezen gered. (Ps. 34 : 5.)

Al ging ik ook in een dal der schaduwe des doods, ik zou geen kwaad vreezen, want Gij zijt met mij; uw stok en uw staf, die vertroosten mij. (Ps. 23 : 4.)

Ten dage, *als* ik zal vreezen, zal ik op U vertrouwen. In God zal ik zijn woord prij-

zen; ik vertrouw op God, ik zal niet vreezen; wat zou mij vleesch doen? (Ps. 56:4, 5.)

Vrees niet, geloof alleenlijk. (Marc. 5:36.)

Er is in de liefde geene vrees, maar de volmaakte liefde drijft de vrees buiten; want de vrees heeft pijn, en die vreest, is niet volmaakt in de liefde. (1 Joh. 4:18.)

Vriendschap.

Het geschiedde dat de ziel van Jonathan verbonden werd aan de ziel van David; en Jonathan beminde hem als zijne ziel. (1 Sam. 18:1.)

Een vriend heeft te aller tijd lief; en een broeder wordt in de benauwdheid geboren. (Spr. 17:17.)

Een man, die vrienden heeft, heeft zich vriendelijk te houden; want er is een liefhebber, die meer aanleeft dan een broeder. (Spr. 18:24.)

De arme wordt zelfs van zijnen vriend gehaat; maar de liefhebbers des rijken zijn vele. (Spr. 14:20.)

Maakt u zelven vrienden uit den onrechtvaardigen Mammon, opdat, wanneer u ontbreken zal, zij u mogen ontvangen in de eeuwige tabernakelen. (Luc. 16:9.)

Niemand heeft meer liefde dan deze, dat iemand zijn leven zette voor zijne vrienden. Gij zijt mijne vrienden, zoo gij doet wat ik u gebiede. (Joh. 15:13, 14.)

Weet gij niet, dat de vriendschap der wereld eene vijandschap Gods is? Zoo wie dan een vriend der wereld wil zijn, die wordt een vijand van God gesteld. (Jac 4:4.)

Vijand.

Hebt uwe vijanden lief; zegent ze die u vervloeken, doet wel dengenen, die u haten en bidt voor degenen, die u geweld doen en die u vervolgen. (Matth. 5:44.)

Indien dengene, die u haat, hongert, geef hem brood te eten; en zoo hij dorstig is, geef hem water te drinken; want gij zult vurige kolen op zijn hoofd hoopen en de

Heere zal het u vergelden. (Spr. 25 : 21, 22.)

Verblijd u niet, als uw vijand valt; en als hij nederstruikelt, laat uw hart zich niet verheugen. (Spr. 24 : 17.)

Zelfs de man mijns vredes, op welken ik vertrouwde, die mijn brood at, heeft de verzenen tegen mij grootelijks verheven. (Ps. 41 : 10.)

Als iemands wegen den HEERE behagen, zoo zal Hij ook zijne vijanden met hem bevredigen. (Spr. 16 : 7.)

Word van het kwade niet overwonnen, maar overwin het kwade door het goede. (Rom. 12 : 21.)

Want indien wij, vijanden zijnde, met God verzoend zijn door den dood zijns Zoons, veelmeer zullen wij, verzoend zijnde, behouden worden door zijn leven. (Rom. 5 : 10.)

Waaakzaamheid.

Waaakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt: de geest is wel gewillig, maar het vleesch is zwak. (Matth. 26 : 41.)

En hetgeen ik u zeg, *dat* zeg ik allen: waakt. (Matth. 13:37.)

Waakt, staat in het geloof, houdt u mannelijk, zijt sterk. (1 Cor. 16:13.)

Laat uwe lendenen omgord zijn, en de kaarsen brandende. En zijt gij den menschen gelijk, die op hunnen heer wachten, wanneer hij wederkomen zal van de bruiloft, opdat, als hij komt en klopt, zij hem terstond mogen opendoen. Zalig zijn die dienstknechten, welke de heer, als hij komt, zal wakende vinden. Voorwaar ik zeg u, dat hij zich zal omgorden, en zal hen doen aanzitten, en bijkomende zal hij hen dienen. (Luc. 12:35—37.)

Waakt dan, want gij weet niet, in welke ure uw Heer komen zal. (Matth. 24:42.)

Ziet dan, hoe gij voorzichtiglijk wandelt, niet als onwijken, maar als wijzen, den tijd uitkoopende, dewijl de dagen boos zijn. (Efez. 5:15, 16.)

Zijt nuchteren, *en* waakt; want uwe tegenpartij, de duivel, gaat om als een brieschende leeuw, zoekende wien hij zou mogen verslinden. (1 Petr. 5:8.)

Houdt sterk aan in het gebed, en waakt in hetzelfde met dankzegging. (Col. 4:2.)

Uw Bewaarder zal niet sluimeren. (Ps. 121:3.)

Waarheid.

HEER! wie zal verkeeren in uwe tent?
wie zal wonen op den berg uwer heiligheid?
Die oprecht wandelt, en gerechtigheid werkt,
en die met zijn hart de waarheid spreekt.
(Ps. 15: 1, 2.)

Zend uw licht en uwe waarheid, dat die
mij leiden; dat zij mij brengen tot den berg
uwer heiligheid, en tot uwe woningen. (Ps.
43: 3.)

Dit zijn de dingen, die gij doen zult: spreekt
de waarheid, een iegelijk met zijnen naaste;
oordeelt de waarheid en een oordeel des
vredes in uwe poorten. (Zach. 8:16.)

Hebt dan de waarheid en den vrede lief.
(Zach. 8:19.)

Wij vermogen niets tegen de waarheid,
maar voor de waarheid. (2 Cor. 13:8.)

Die de waarheid doet, komt tot het licht, opdat zijne werken openbaar worden, dat zij in God gedaan zijn. (Joh. 3:21.)

Jezus zeide tot de Joden, die *in* hem geloofden: indien gijlieden in mijn woord blijft, zoo zijt gij waarlijk mijne discipelen, en zult de waarheid verstaan, en de waarheid zal u vrijmaken. (Joh. 8:31, 32.)

Ben ik dan uw vijand geworden, u de waarheid zeggende? (Gal. 4:16.)

Jezus antwoordde: Hiertoe ben ik geboren, en hiertoe ben ik in de wereld gekomen, opdat ik der waarheid getuigenis geven zou. Een iegelijk, die uit de waarheid is, hoort mijne stem. (Joh. 18:37.)

Jezus zeide: ik ben de weg, en de waarheid, en het leven. Niemand komt tot den Vader, dan door mij. (Joh. 14:6.)

Staat dan, uwe lendenen omgord hebbende met de waarheid, en aangedaan hebbende het borstwapen der gerechtigheid. (Efez. 6:14.)

Heilig ze in uwe waarheid; uw woord is de waarheid. (Joh. 17:17.)

Weldadigheid.

Wat zal ik den HEERE vergelden *voor* al zijne weldaden, aan mij *bewezen*? (Ps. 116 : 12.)

Ik ben geringer, dan al deze weldadigheden, en dan al deze trouw, die Gij aan uwen knecht gedaan hebt. (Gen. 32 : 10.)

Die zich des armen ontfermt, leent den HEERE. (Spr. 19 : 17.)

Die den armen geeft, zal geen gebrek hebben; maar die zijne oogen verbergt, zal veel vervloekt worden. (Spr. 28 : 27.)

Vergeet de weldadigheid en de mededeelzaamheid niet; want aan zoodanige offeranden heeft God een welbehagen. (Hebr. 13 : 16.)

Want alzoo is het de wil van God, dat gij, weldoende, den mond stopt aan de onwetendheid der dwaze menschen. (1 Petr 2 : 15.)

Ik heb lust tot weldadigheid, en niet tot offer; en tot de kennis Gods, meer dan tot brandofferen. (Hos. 6 : 6.)

Als gij aalmoes doet, zoo laat uwe linkerhand niet weten, wat uwe rechter doet; opdat uwe aalmoes in het verborgen zij:

en uw Vader, die in het verborgen ziet, die zal het u in het openbaar vergelden. (Matth. 6 : 3, 4.)

Indien gij goed doet dengenen, die u goed doen, wat dank hebt gij? want ook de zondaars doen hetzelfde. (Luc. 6 : 33.)

Wijsheid.

Indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij *ze* van God begeere, die een' iegelijk mildelijk geeft, en niet verwijt; en zij zal hem gegeven worden. (Jac. 1 : 5.)

Welgelukzalig is de mensch, *die* wijsheid vindt, en de mensch, *die* verstandigheid voortbrengt! (Spr. 3 : 13.)

Wijsheid is beter dan robijnen, en al wat men begeeren mag is met haar niet te vergelijken. (Spr. 8 : 11.)

Hoeveel beter is het wijsheid te bekomen, dan uitgegraven goud! en uitnemender verstand te bekomen, dan zilver! (Spr. 16 : 16.)

De vreeze des HEEREN is het beginsel der

wijsheid, en de wetenschap der heiligen is verstand. (Spr. 9 : 10.)

Het dwaze Gods is wijzer dan de menschen; en het zwakke Gods is sterker dan de menschen. (1 Cor. 1 : 25.)

De wijsheid dezer wereld is dwaasheid bij God, want er is geschreven: Hij vat de wijzen in hunne arglistigheid. En wederom: de Heer kent de overleggingen der wijzen, dat zij ijdel zijn. (1 Cor. 3 : 19, 20.)

De wijsheid, die van boven is, die is ten eerste zuiver, daarna vreedzaam, bescheiden, gezeggelijk, vol van barmhartigheid en van goede vruchten, niet partijdig oordeelende, en ongeveinsd. (Jac. 3 : 17.)

Ziet dan, hoe gij voorzichtiglijk wandelt, niet als onwijzen, maar als wijzen. (Efez. 5 : 15.)

IJdelheid.

IJdelheid der ijdelheden, zegt de Prediker; ijdelheid der ijdelheden, het is al ijdelheid. (Pred. 1 : 2.)

Zie, Gij hebt mijne dagen een handbreed gesteld, en mijn leeftijd is als niets voor u; immers is een ieder mensch, *hoe* vast hij staat, enkel ijdelheid. (Ps. 39 : 6.)

De jeugd en de jonkheid is ijdelheid. (Pred. 11 : 10.)

Goed, van ijdelheid *gekomen*, zal verminderd worden. (Spr. 13 : 11.)

De HEER weet de gedachten des menschen, dat zij ijdelheid zijn. (Ps. 94 : 11.)

's Menschen heil is ijdelheid. (Ps. 60 : 13.)

Gelijk in de veelheid der droomen ijdelheden zijn, alzoo *in* vele woorden; maar vrees gij God! (Spr. 5 : 6.)

Dat u niemand verleide met ijdele woorden. (Ef. 5 : 6.)

Zachtmoedigheid.

Zalig *zijn* de zachtmoedigen; want zij zullen het aardrijk beërven. (Matth. 5 : 5.)

De man Mozes was zeer zachtmoedig, meer dan alle menschen, die op den aardbodem waren. (Num. 12 : 3.)

De HEER houdt de zachtmoedigen staande; de goddeloozen vernedert Hij tot de aarde toe. (Ps. 147 : 6.)

Zoekt den HEER, alle gij zachtmoedigen des lands, die zijn recht werken! Zoekt gerechtigheid, zoekt zachtmoedigheid, misschien zult gij verborgen worden in den dag van den toorn des HEEREN. (Zef. 2 : 3.)

Hij zal de zachtmoedigen leiden in het recht, en Hij zal de zachtmoedigen zijnen weg leeren. (Ps. 25 : 9.)

De zachtmoedigen zullen vreugde op vreugde hebben in den HEERE. (Jes. 29 : 19.)

Neemt mijn juk op u, en leert van mij, dat ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en gij zult ruste vinden voor uwe zielen. (Matth. 11 : 29.)

Broeders! Indien ook een mensch overvallen ware door eenige misdaad, gij, die geestelijk zijt, brengt den zoodanige terecht met den geest der zachtmoedigheid; ziende op u zelven, opdat ook gij niet verzocht wordt. (Gal. 6 : 1.)

Ontvangt met zachtmoedigheid het woord.

dat in *u* geplant wordt, hetwelk uwe zielen kan zalig maken. (Jac. 1 : 21.)

Zelfverloochening.

Toen zeide Jezus tot zijne discipelen: Zoo iemand achter mij wil komen, die verloochene zich zelven, en neme zijn kruis op en volg mij. (Matth. 16 : 24.)

De lankmoedige is beter dan de sterke; en die heerscht over zijnen geest, dan die eene stad inneemt. (Spr. 16 : 32.)

Doet alle dingen zonder murmureeren en tegenspreken. (Fil. 2 : 14.)

Zending.

Gaat heen in de geheele wereld, predikt het evangelie aan alle creaturen. (Marc. 16 : 15.)

De oogst is wel groot, maar de arbeiders zijn weinig. Bidt dan den Heer des oogstes,

dat Hij arbeiders in zijnen oogst uitstoote.
(Matth. 9:37, 38.)

Wij zijn Gods medearbeiders: Gods akkerwerk, Gods gebouw zijt gij. (1 Cor. 3:9.)

Zoo zijn wij dan gezanten van Christus wege, alsof God door ons bade, wij bidden van Christus wege, laat u met God verzoenen.
(2 Cor. 5:20.)

Zingen.

Zingt den HEERE een nieuw lied; zingt den HEERE, gij gansche aarde! Zingt den HEERE, looft zijnen naam; boodschapt zijn heil van dag tot dag. (Ps. 96:1, 2.)

Ik zal den HEERE zingen, omdat hij aan mij welgedaan heeft. (Ps. 13:6.)

Die liederen zingt bij een treurig hart, is gelijk hij, die een kleed aflegt ten dage der koude, en *als* edik op salpeter. (Spr. 25:20.)

Is iemand goedsmoeds? dat hij psalmzingen.
(Jac. 5:13.)

Leert en vermaant elkander, met psalmen en lofzangen, en geestelijke liederen, zin-

gende den Heere met aangenaamheid in uw hart. (Col. 3:16.)

Zondag.

Gedenkt den Sabbatdag, dat gij dien heiligt. Zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen. Maar de zevende dag is de Sabbat des HEEREN uws Gods; *dan* zult gij geen werk doen, gij, noch uw zoon, noch uwe dochter, *noch* uw dienstknecht, noch uwe dienstmaagd, noch uw vee, noch uw vreemdeling, die in uwe poorten is. Want in zes dagen heeft de HEER den hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is, en Hij rustte ten zevenden dage: daarom zegende de HEER den Sabbatdag, en heiligde denzelven. (Exod. 20:8—11.)

De Sabbat is gemaakt om den mensch, niet de mensch om den Sabbat. (Marc. 2:27.)

De Zoon des menschen is een Heer ook van den Sabbat. (Matth. 12:8.)

Op elken eersten *dag* der week, legge een

iegeijk van u *iets* bij zich zelve weg, vergaderende eenen schat, naar dat hij welvaren verkregen heeft. (1 Cor. 16 : 2.)

Zonde.

Zoo Gij, HEER! de ongerechtigheden gadeslaat; HEER! wie zal bestaan? Maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt. (Ps. 130 : 3, 4.)

Mijne zonde maakte ik U bekend, en mijne ongerechtigheid bedekte ik niet. Ik zeide : ik zal belijdenis van mijne overtredingen doen voor den HEER; en Gij vergaapt de ongerechtigheid mijner zonde. (Ps. 32 : 5.)

O HEER! zijt mij genadig; genees mijne ziel, want ik heb tegen U gezondigd. (Ps. 51 : 5.)

Wie kan zeggen : ik heb mijn hart gezuiverd, ik ben rein van mijne zonde? (Spr. 20 : 9.)

Al wat uit het geloof niet is, dat is zonde. (Rom. 14 : 23.)

Gerechtigheid verhoogt een volk; maar

de zonde is eene schandvlek der natiën. (Spr. 14 : 34.)

Een iegelijk, die de zonde doet, is een dienstknecht der zonde. (Joh. 8 : 34.)

Gij zult uwen broeder in uw hart niet haten; gij zult uwen naasten naarstiglijk berispen, en zult de zonde in hem niet verdragen. (Lev. 19 : 17.)

Wat klaagt een levend mensch? Een ieder *klage* vanwege zijne zonden. (Klaagl. 3 : 39.)

Indien wij zeggen, dat wij geene zonde hebben, zoo verleiden wij ons zelve, en de waarheid is in ons niet. (1 Joh. 1 : 8.)

Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeve en ons reinige van alle ongerechtigheid. (1 Joh. 1 : 9.)

De bezoldiging der zonde is de dood, maar de genadegifte Gods is het eeuwige leven, door Jezus Christus, onzen Heer. (Rom. 6 : 23.)

Wat zullen wij dan zeggen? zullen wij in de zonde blijven, opdat de genade te meerder worde? Dat zij verre. Wij, die der zonde

gestorven zijn, hoe zullen wij nog in dezelve leven? (Rom. 6 : 1, 2.)

Christus heeft ook eens voor de zonden geleden, hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, opdat hij ons tot God zou brengen. (1 Petr. 3 : 18.)

Want dien, die geene zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in hem. (2 Cor. 5 : 21.)

Wie dan weet goed te doen, en niet doet, dien is het zonde. (Jac. 4 : 17.)

Zorg.

En Jezus zeide: Martha, Martha! gij bekommert en ontrust u over vele dingen. Maar één ding is noodig: doch Maria heeft het goede deel uitgekozen, hetwelk van haar niet zal weggenomen worden. (Luc. 10:41,42.)

Werp uwe zorg op den HEER, en Hij zal u onderhouden; Hij zal in eeuwigheid niet toelaten, dat de rechtvaardige wankele. (Ps. 55 : 23.)

Doch zoo iemand de zijnen, en voornamelijk zijne huisgenooten, niet verzorgt, die heeft het geloof verloochend en is erger dan een ongeloovige. (1 Tim. 5 : 8.)

Werpt al uwe bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u. (1 Petr. 5 : 7.)

Alle goede gave, en alle volmaakte gifte is van boven, van den Vader der lichten afkomende, bij welken geene verandering is, of schaduw van omkeering. (Jac. 1 : 17.)

1777510

